

925 – DN41

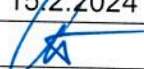
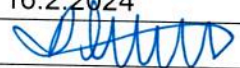
Delovno navodilo o zagotovitvi varnega obratovanja železniškega prometa na industrijskih tirih, v povezavi z JŽI

Velja od 31.5.2024

Ljubljana, 2024

Podatki o predpisu:

Izdal:	Andrej SAMASTUR, koordinator I, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	12.2.2024
Podpis:	

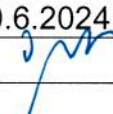

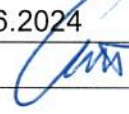

Pregledal:	Branka OPREŠNIK, vodja Službe za načrtovanje, tehnologijo in inženiring, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	13.2.2024
Podpis:	
Pregledal:	Ivan TABOR, vodja Službe za vodenje prometa, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	14.2.2024
Podpis:	
Pregledal:	Benjamin MIRT, vodja Službe za gradbeno dejavnost, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	15.2.2024
Podpis:	
Pregledal:	Peter KORBAR, vodja Službe za EE in SVTK, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	16.2.2024
Podpis:	

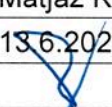
Odobril:	Matjaž KRANJC, direktor, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	22.2.2024
Podpis:	

Izdaja:	Druga
Naklada:	2
Število strani:	59
Izdal	SŽ-Infrastruktura, d.o.o.

Podatki o spremembi in dopolnitvi predpis

Izdela:	Andrej SAMASTUR, koordinator I, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	7.6.2024
Podpis:	

Pregledal:	Branka OPREŠNIK, vodja Službe za načrtovanje, tehnologijo in inženiring, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	10.6.2024
Podpis:	
Pregledal:	Ivan TABOR, vodja Službe za vodenje prometa, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	11.6.2024
Podpis:	
Pregledal:	Benjamin MIRT, vodja Službe za gradbeno dejavnost, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	12.6.2024
Podpis:	
Pregledal:	Peter KORBAR, vodja Službe za EE in SVTK, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	12.6.2024
Podpis:	

Odobril:	Matjaž KRANJC, direktor, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	13.6.2024
Podpis:	

Izdaja:	Druga
Naklada:	2
Število strani:	60
Izdal	SŽ-Infrastruktura, d.o.o.

Podatki o spremembi in dopolnitvi predpisa

Izdal:	Andrej SAMASTUR, koordinator I, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
Datum:	30.07.2024
Podpis:	

Pregledal:	Branka OPREŠNIK, vodja Službe za načrtovanje, tehnologijo in inženiring, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
------------	--

Datum:	31.7.2024
--------	-----------

Podpis:	
---------	---

Pregledal:	Ivan TABOR, vodja Službe za vodenje prometa, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
------------	--

Datum:	31.7.2024
--------	-----------

Podpis:	
---------	---

Pregledal:	Benjamin MIRT, vodja Službe za gradbeno dejavnost, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
------------	--

Datum:	1.8.2024
--------	----------

Podpis:	
---------	---

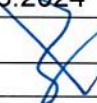
Pregledal:	Peter KORBAR, vodja Službe za EE in SVTK, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
------------	---

Datum:	1.8.2024
--------	----------

Podpis:	
---------	---

Odobril:	Matjaž KRANJC, direktor, SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
----------	--

Datum:	3.8.2024
--------	----------

Podpis:	
---------	---

Izdaja:	Druga
---------	-------

Naklada:	2
----------	---

Število strani:	62
-----------------	----

Izdal	SŽ-Infrastruktura, d.o.o.
-------	---------------------------

TABELA SPREMOMB

Zaporedna številka spremembe	ZADEVA / Kratak opis sprememb	Velja od:
1	2	3
1.	Dopolnitev točke 8.4.8.	19.6.2024
2.	Druga dopolnitev točke 8.4.8.	5.9.2024

KAZALO

KAZALO	6
1. NAMEN	7
2. PODROČJE VELJAVNOSTI	8
3. POGOJI DOSTOPA DO JŽI	9
5. POGOJI OBRATOVANJA VLEČNIH IN DRUGIH TIRNIH VOZIL, KI PREHAJAJO NA JŽI.....	18
6. VZDŽEVANJE INDUSTRIJSKEGA TIRA, NAPRAV NA NJEM TER NADZOR NAD STANJEM.....	21
7. IZREDNI DOGODKI NA INDUSTRIJSKEM TIRU.....	23
8. POGOJI ZA PRIDOBITEV STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI OVKN NA INDUSTRIJSKEM TIRU ...	29
9. ZDRAVSTVENI POGOJI ZA OVKN NA INDUSTRIJSKEM TIRU	56
10. POGODBA O DOSTOPU NA JAVNO ŽELEZNIŠKO INFRASTRUKTURO	60
11. IZVAJANJE NADZORA NAD IZVAJANJEM IN PREVERJANJEM POGOJEV S STRANI UPRAVLJAVCA JŽI	61
12. MEDSEBOJNO OBVEŠČANJE O SPREMEMBAH; KI SE TIČEJO INDUSTRIJSKEGA TIRA IN JŽI	61
13. IZDAJA SOGLASJA UPRAVLJAVCA JŽI, K POSLOVNIKU INDUSTRIJSKEGA TIRA.....	59
14. PREHODNA IN KONČNA DOLOČILA	62

1. NAMEN

To »925-DN41 Delovno navodilo o zagotovitvi varnega obratovanja železniškega prometa na industrijskih tirih v povezavi z JŽI« (v nadaljevanju; delovno navodilo) zagotavlja izpolnjevanje zahtev in postopkov, ki so bistvene za zagotovitev varnega obratovanja železniškega prometa na industrijskih tirih, v povezavi z javno železniško infrastrukturo (v nadaljevanju; JŽI).

Navedeno delovno navodilo, opredeljuje postopke in obveznosti lastnika ali upravljavca industrijskega tira (v nadaljevanju; lastnika) ter sodelovanje z upravljavcem javne železniške infrastrukture (v nadaljevanju; Upravljavcem JŽI), med drugim tudi izdaje soglasja in postopkov potrjevanja vsebin Poslovnika na industrijskem tiru (v nadaljevanju; poslovnika), ki mora biti izdelan v skladu z zahtevami Zakona o varnosti v železniškem prometu in Prometnega pravilnika, ter sodelovanje s prevoznikom pri uporabi oz. oskrbovanju industrijskega tira.

Vsak lastnik industrijskega tira, ne glede na to ali z lastnimi vozili prehaja na JŽI ali ne mora izdelati Poslovnika industrijskega tira kjer so predpisani v zvezi z zagotavljanjem varnega železniškega prometa na industrijskem tiru po najmanj naslednjih poglavjih:

- splošne določbe;
- opis tirov in naprav;
- tehnološki proces dela na industrijskem tiru z organizacijo premikalnega dela;
- vzdrževanje industrijskega tira, naprav na njem ter nadzor nad stanjem;
- izredni dogodki na industrijskem tiru;
- končne določbe;
- priloge (sheme industrijskega tira in ostala specifična navodila);
- zdravstveni pogoji OVKN na industrijskem tiru in
- strokovna usposobljenost OVKN na industrijskem tiru.

Poleg zgoraj navedenih poglavjih, upravljavec JŽI s tem delovnim navodilom določa še dodatne pogoje in postopke izdaje soglasja k poslovniku industrijskega tira ter pogoje dostopa na JŽI, način ugotavljanja in preverjanja navedenih pogojev, v zvezi z zagotavljanjem varnega železniškega prometa na industrijskem tiru, za lastnike, ki z lastnimi vozili prehajajo na JŽI in sicer:

- pogoje in območje izvajanje premika,
- največjo dovoljeno hitrost pri premiku,
- izpolnjevanje pogojev za vozila, ki prehajajo na JŽI,
- podrobnejši opis vzdrževanja industrijskega tira oz. cepišča industrijskega tira in naprav,
- natančnejši opis postopkov v primeru izredni dogodkov na industrijskem tiru, v povezavi z JŽI,

- natančne zdravstvene pogoje in potrebno strokovno usposobljenost za osebe, ki opravlja varnostno kritične naloge (v nadaljevanju; OVKN) in osebe, ki vzdržuje in dela na industrijskem tiru,
- način ugotavljanja in preverjanja teh pogojev ter usposobljenosti v skladu z enotnimi merili, ki so predpisani za osebe,
- izvajanje nadzora s strani upravljavca JŽI nad delom in osebjem, ki izvaja varnostno kritične naloge (v nadaljevanju; OVKN) lastnika industrijskega tira,
- obveščanje prevoznika, ki oskrbuje industrijski tir in lastnika industrijskega tira o vseh spremembah, ki se nanašajo na postopke in delo v zvezi z navedenimi alinejami tega odstavka.

Za lastnike industrijskih tirov, ki z lastnimi vozili ne dostopajo na JŽI, upravljavec daje soglasje le k tistemu delu poslovnika na industrijskem tiru, ki se tiče JŽI in sicer:

- opis zagotavljanja progovnega pasu ob industrijskem tiru, ki mora biti širok najmanj 4,5 m od osi skrajnih tirov JŽI,
- opis zagotavljanja varovalnega progovnega pasu, ki mora biti 50 m od meje progovnega pasu na obeh straneh proge JŽI,
- opredelitev postopkov in zagotavljanje izpolnitev zahtev, ki se nanašajo na vzdrževanje in/ali ukinitvev cepišča industrijskega tira in priključne cepne kretnice,
- opredelitev vsebin, ki se nanašajo na pogodbeno razmerja med lastnikom in upravljavcem JŽI v zvezi vzdrževanju cepišča in/ali priključne cepne kretnice industrijskega tira.

Lastniki industrijskih tirov, ki jim oskrbovanje industrijskih tirov izvajajo pogodbeni prevozniki z lastnimi sredstvi in lastnimi OVKN, so dolžni skleniti »Pogodbo o medsebojnih razmerjih« in vsebine opredeliti v Poslovniku industrijskega tira. O vsebinah, ki se nanašajo na delo OVKN ali uporabo sredstev upravljavca JŽI, morajo dokazno seznaniti upravljavca JŽI, ki bo navedene vsebine objavil v Postajnem poslovnem redu postaje, prevozniki pa v svojih operativnih predpisih SVU.

2. PODROČJE VELJAVNOSTI

Delovno navodilo se uporablja v družbi SŽ-Infrastruktura, d.o.o. in pri lastnikih industrijskih tirov, ki želijo dostopati do JŽI. Za lastnike industrijskih tirov, ki z lastnimi vozili ne dostopajo na JŽI, pa veljajo in se uporabljajo vsebine, ki se nanašajo na cepno kretnico oziroma cepišče industrijskega tira. S tem delovnim navodilom družba zagotavlja varno obratovanje železniškega prometa na industrijskih tirih, v povezavi z JŽI.

3. POGOJI DOSTOPA DO JŽI

Lastnik lahko dostopa in opravlja delo na JŽI samo z izpolnjevanjem zahtev in pogojev v skladu z:

- Zakona o varnosti v železniškem prometu;
- Zakona o železniškem prometu;
- Zakona o varnosti in zdravju pri delu;
- Zakona o prevoznih pogodbah v železniškem prometu;
- Sporazum o mednarodnem železniškem prevozu nevarnih snovi (RID);
- Signalnega pravilnika;
- Prometnega pravilnika;
- Pravilnika o zavorah, varnostnih napravah in opremi železniških vozil;
- s tem delovnim navodilom, predvsem z izpolnjevanjem zahtev iz alinej, ki so navedene v četrtem odstavku, prve točke tega delovnega navodila.

Poleg zgoraj navedenih zahtev mora lastnik industrijskega tira, ki z lastnimi vozili dostopa do JŽI še skleniti pogodbo z upravljavcem JŽI o dostopu do objektov in naprav za izvajanje železniških storitev na JŽI ter pridobiti soglasje upravljavca. Soglasje upravljavca lahko pridobi ob izpolnjevanju pogojev in upoštevanju pravil, ki so navedeni v tem navodilu.

4. POGOJI IN OBMOČJE IZVAJANJA PREMIKA

Lastnik si v poslovniku industrijskega tira mora predpisati, izvajati in upoštevati vse zahteve, ki so navedene v veljavnem »Prometnem pravilniku« in drugih podzakonskih aktih, pri čemer še mora upoštevati vsebine, ki so navedene v tem delovnem navodilu.

Za opravljanje prometne službe v območju industrijskega tira ne glede na to s katerim vlečnim vozilom se opravlja premikalno delo, morajo vsi OVKN upoštevati določila zakonskih in podzakonskih aktov s področja železniškega prometa. Pri uporabi industrijskega tira je potrebno vsebine, ki se nanašajo na delo lastnika in upravljavca JŽI, vnesti v pogodbo o **dostopu do objektov in naprav za izvajanje železniških storitev na javni železniški infrastrukturi** in v poslovnik lastnika ter v Postajni poslovni red upravljavca JŽI.

Če OVKN ne pozna krajevnih razmer in določb poslovnika se ne sme odrediti za opravljanje premikalnih del. Pri opravljanju del in nalog na industrijskem tiru, v povezavi z JŽI, morajo vsi OVKN in drugi delavci lastnika upoštevati tudi vse druge izdane pisne in ustne odredbe v zvezi z njihovim delom, ki jih izda pooblaščen oseba upravljavca, bodisi pri samem delu ali pri nadzoru nad delom, ki ga izvajajo na JŽI.

Dostavo in odvoz vagonov za lastnika industrijskega tira se opravi na/iz postajnih tirov, ki so določeni skladno s Postajnim poslovnim redom postaje do katere lastnik dostopa na JŽI ter tehnološkim procesom dela postaje v posameznem operativnem voznem

redu. Odvoz in dostavo vagonov iz postajnih tirov na industrijski tir opravlja lastnik industrijskega tira z lastnim vlečnim vozilom in osebjem ali pogodbeni prevoznik.

V kolikor dostavo na postajne tire, izvaja pogodbeni prevoznik se vagoni prevzemajo ali dostavljajo na pogodbeno dogovorjeno primopredajno mesto med prevoznikom in lastnikom, kar mora biti navedeno v poslovniku lastnika in operativnem predpisu prevoznika ter postajnem poslovnem redu upravljavca.

Premik lastnika na postajnih tirih JŽI se lahko izvaja le z vlečnimi vozili, drugi načini premika so prepovedani oz. se lahko izvajajo z posebnim dovoljenjem upravljavca JŽI, kar si morajo lastniki predpisati v svojih poslovnikih.

4.1. Zasedba in upravljanje vlečnega vozila

Pri zasedbi in upravljanju vlečnega vozila, ki prehaja iz industrijskega tira na JŽI in obratno, strojevodja ne potrebuje dovoljenja za strojevodjo in spričevala oz. dopolnilnega spričevala, če lastnik industrijskega tira pridobi soglasje upravljavca JŽI. Soglasje upravljavca se lastniku izda, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- predloži dokazilo, da je strojevodja opravil usposabljanje in preverjanje splošnega strokovnega znanja, poznavanja vozil in infrastrukture,
- predloži dokazilo, da je strojevodja opravil redni in po potrebi izredni zdravniški pregled, pri pooblaščenem zdravstvenem zavodu v skladu z veljavnim »Pravilnikom o posebnih zdravstvenih pogojih za pridobitev in ohranitev veljavnosti dovoljenja za strojevodjo«,
- predloži dokazilo, da je strojevodja opravil redno in po potrebi izredno preverjanje strokovne usposobljenosti iz nacionalnih in operativnih predpisov lastnika industrijskega tira (poslovnika na industrijskem tiru),
- predloži dokazilo, da se je strojevodja udeležil rednega in po potrebi izrednega strokovnega izpopolnjevanja, v obsegu in številu ur, ki je določen s tem navodilom.

Pri premiku na JŽI strojevodja lastnika sme zapustiti vlečno vozilo samo takrat, ko se premik konča in mu to dovoli prometnik ali progovni prometnik. Pred zapustitvijo vlečnega vozila, mora strojevodja lastnika storiti vse potrebno, da se vlečno vozilo ne bo samo premaknilo in da ga ni mogoče nepooblaščno uporabljati. V ta namen mora lokomotivo zavreti z ročno in po možnosti z zračno zavoro, ustaviti delovanje motorja, kabino zakleniti ter ta ključ in kontaktni ključ lokomotive, vzeti s seboj.

Vlečno vozilo lastnika industrijskega tira, mora biti vedno tehnično v takem stanju, da ga je mogoče v vsakem trenutku uporabljati varno in hitro, za kar skrbi lastnik sam.

4.2. Hitrosti pri premiku

Vsako vožnjo pri premiku je treba izvajati varno, da se ne povzročijo nesreče in poškodbe ljudi, vozil, nakladov ter naprav.

Načeloma se hitrost vožnje pri premiku uravnava tako, da se premikalni sestav lahko zanesljivo ustavi na zelenem mestu.

Čez kretnice se vožnje pri premiku opravljajo s hitrostjo do največ 35 km/h, če zaradi vrste zavarovanja in tehničnih lastnosti kretnic ni ta hitrosti nižja.

V primeru, da je zaradi tehničnega stanja ali lastnosti kretnice največja hitrost pri premiku manjša od 35 km/h je ta hitrost navedena v Postajnem poslovnem redu postaje, ki jo lastnik industrijskega tira mora navesti v svoj Poslovnik na industrijskem tiru in njegovi OVKN upoštevati pri izvajanju premika na JŽI.

Pri spremembi hitrosti pri premiku čez kretnice na določeni postaji se mora strojevodjo in vodjo premika, ki opravljata premik na JŽI, obveščati s Splošnim nalogom, o nižjih hitrostih čez kretnice še 14 dni od uveljavitve sprememb.

Postopek popravka Postajnega poslovnega reda postaje in Poslovnika na industrijskem tiru, upravljavec JŽI in lastnik industrijskega tira, opravita v skladu z določbami predhodnega odstavka, ki se nanaša omejitve hitrosti.

Kadar stoji premikač med vožnjo pri premiku na stopnici vozila premikalnega sestava, hitrost ne sme biti višja kot 20 km/h.

Hitrost pri rinjenem premikalnem sestavu, ki mora biti obvezno spremljana z premikačem na prvem vozilu v smeri rinjenja je lahko največ 30 km/h.

Hitrost preko nezavarovane kretnice, na katero je potrebno obvezno namestiti ambulantly ključavnico je v premo in odklon lahko največ 20 km/h.

4.3. Premikalna služba

Premikalna služba na industrijskih tirih, kjer osebje prehaja in dostopa do tirov JŽI, se opravlja v delovnih dneh, po razporedu in planu, ki ga naredi lastnik industrijskega tira. Razpored in plan se mora uskladiti z upravljavcem JŽI, po uskladitvi pa se posreduje odgovorni osebi lokacije vodenja prometa upravljavca.

Potrjen in usklajen plan mora biti izobešen v prostorih premikalne skupine lastnika.

Plan premika in premikalno delo nadzira usposobljena oseba (OVKN) lastnika industrijskega tira, ki pa se mora ravnati po ukazih in navodilih prometnika oz. progovnega prometnika.

Oskrbovanje industrijskega tira pomeni le dostavo prispelih naloženih in/ali naročenih praznih vagonov s postaje na primopredajno mesto in odvoz že prevzetih vagonov iz primopredajnega mesta na postajo.

Prevzemno mesto vagonov med prevoznikom in lastnikom je na postajnih tirih, ki so določeni vnaprej z Postajnim poslovnim redom, ki si jih lastnik mora navesti v Poslovniku na industrijskem tiru, prevoznik v operativnem predpisu SVU in jih morajo upoštevati vsi udeleženci pri oskrbovanju industrijskih tirov.

Pri dostavi vagonov na postajne tire se vozila morajo zavarovati zoper samopremaknitev, za kar je odgovoren lastnik industrijskega tira, oziroma tisti, ki izvaja dostavo vagonov.

Vožnje premikalnih sestavov iz industrijskega tira na JŽI in nazaj na industrijski tir, se smejo opravljati le po predhodnem dovoljenju in ukazih prometnika oz. progovnega prometnika.

Na postajni tirih je prepovedano hkratno izvajanje premikalnih del prevoznika in lastnika industrijskega tira.

Premik na postajnih tirih JŽI se lahko izvaja z vlečnim vozilom in premikalno skupino lastnika v redni sestavi, najmanj strojevodja, vodja premika in premikač, v primeru manjšega obsega premikalnega sestava oz. manjšega obsega dela, do pet vagonov, se takšen premik lahko opravlja samo s premikačem in strojevodjo.

Za postavljanje in zavarovanje premikalnih vozniških poti, ki se postavljajo ročno na kraju samem in s tem v zvezi pravilne in natančne lege kretnic ter vseh drugih opravil v zvezi z premikalnim delom na tirih JŽI odgovarja lastnik, ki izvaja premikalno delo na JŽI.

Po končanem premiku na tirih JŽI so OVKN lastnika industrijskega tira dolžni vse naprave (kretnice, raztirnike, okretnice, itd.) ki se postavljajo ročno na kraju samem, vrniti v redno lego, redne lege posameznih naprav so določene v Postajnem poslovnem redu, ki si jih lastnik mora navesti v Poslovniku na industrijskem tiru.

4.4. Postopek dostave in odvoza vagonov v cilju oskrbovanja industrijskega tira

Za dostavo in odvoz vagonov v cilju oskrbovanja industrijskega tira se morajo upoštevati in lastniki v svojih Poslovnikih na industrijskih tirih vnesti naslednje zahteve:

- Vodja premika, ki vodi in nadzira premik lastnika se mora pred začetkom premika na postajne tire, osebno prepričati, da za nameravani premik ni ovir ter, da je zagotovljena popolna varnost prometa in ljudi. Premik z lokomotivo oz. vlečnim vozilom in skupino lastnika je dovoljen samo do cepne kretnice.
- Premikalni sestav lastnika se mora pri vožnji proti postaji obvezno ustaviti pred varovalno cepno kretnico, vodja premika lastnika pokliče prometnika oz. progovnega prometnika preko telekomunikacijskih sredstev in z fonogramom

zahteva dovoljenje za vožnjo na postajne tire in sicer: **»Ali sprejmete premikalni sestav iz industrijskega tira na prevzemališče vagonov na tir št. ____ (priimek vodje premika)«.**

- Po oddanem fonogramu za vožnjo na postajne tire, prometnik oziroma progovni prometnik postavi premikalno vozno pot ali/in omogoči postavitve vseh kretnic in drugih naprav za varno vožnjo premikalnega sestava, ter potem telekomunikacijskih sredstev to sporoči OVKN lastnika, po sprejetem sporočilu s strani prometnika oz. progovnega prometnika, OVKN lastnika lahko izvršijo premik na postajne tire, pri čemer upoštevajo vse predpise, ki se nanašajo na premikalno delo.
- Za postopek odvoza vagonov iz postajnih tirov nazaj na industrijski tir, pa se postopek ponovi.
- Premikalni sestav, ki dovažava vagone iz industrijskega tira na postajni tir in nazaj, se mora obvezno zavirati z uporabo zračnih zavor. Za zadostno zaviranje premikalnega sestava je odgovorno OVKN lastnika.
- V času premika na postajnih tirih mora biti OVKN lastnika industrijskega tira opremljeno s predpisanimi signalnimi sredstvi.
- Po končanem premiku na postajnih tirih se vagone zavaruje zoper samopremaknitev, za kar so odgovorni OVKN lastnika.
- Odbijanje in spuščanje vagonov pri premiku OVKN lastnika industrijskih tirov na tirih JŽI ni dovoljeno, razen v primerih kadar je to izrecno predpisano v Postajnem poslovnem redu.
- Lokomotivske vožnje po postajnem območju za vlečna vozila lastnikov industrijskih tirov so prepovedane.
- Premik s premikalno vrvjo, ročni premik, premik s cestnimi vozili in premik z ročnim motornim tirnim potiskalnikom na območju tirov JŽI niso dovoljeni.
- Za pravilno, natančno in redno lego kretnic na območju JŽI, ki jih predstavljajo OVKN lastnika je odgovoren lastnik.
- Za zavarovanje nivojskih prehodov pri premiku lastnika na postajnih tirih JŽI, so odgovorni OVKN lastnika.
- Premik na tirih JŽI se ne sme opravljati, če prostor oz. tiri na katerih se premika niso osvetljeni.
- Spenjanje in odpenjanje vagonov pri premiku OVKN lastnika industrijskega tira se sme opravljati samo, ko vozila mirujejo.

4.5. Sredstva za zaviranje

Lastnik industrijskega tira si v Poslovniku industrijskega tira, ki se nanaša na delo njegovega OVKN na tirih JŽI mora opredeliti oz. predpisati in upoštevati naslednje vsebine:

- Za zanesljivo ustavljanje vagonov oziroma urejanje hitrosti vožnje premikalnega sestava med premikom, mora biti vedno na voljo zadosti brezhibnih v premikalni sestav vključenih zračnih zavor. Pri tistih vagonih, ki so vključeni v zračno

- zaviranje, se morajo menjala zavorne sile prestaviti v ustrezno lego in opraviti zavorni preskus »B«.
- Pri opravljanju premika se poleg lokomotivske zavore, lahko uporabljajo še naslednja sredstva za zaviranje:
 - a) Ročne zavore;
 - b) Pritrdilne zavore in
 - c) Zavorne cokle.

Dovoljeno število osi premikalnega sestava do 40 osi, ki se lahko zavira z neposredno zračno lokomotivska zavoro na industrijskem tiru, glede na vrsto lokomotive, nagiba tira in hitrosti pri premiku si mora na podlagi Pravilnika o zavorah, varnostnih napravah in opremi železniških vozil lastnik predpisati v svojem poslovniku, za tise JŽI pa je dovoljeno število osi navedeno v Postajnem poslovnem redu postaje, tudi te podatke si mora lastnik navesti v svojem poslovniku.

Ročne zavore

Ročna zavore je zavora na vreteno, s katero se zavira s ploščadi ali iz zavorne utice vozila. Ročne zavore so namenjene za zavarovanje stojećih vozil pred samopremaknitvijo ali za upočasnitev in zaustavitev vozečega vozila.

Pri premiku na JŽI, premikalno osebje lastnikov, lahko uporabljajo ročne zavore samo in izključno za zavarovanje vozil proti samopremaknitvi.

Zaviralni učinek ročne zavore je pri naloženih vagonih skupna masa, pri praznih vagonih pa lastna masa vozila, ki odpade na zavrte osi, toda ne več kot 26 ton, v kolikor ni napisana večja zavrta masa v okviru za lastno maso.

Zavarovanje vozil proti samopremaknitvi se opravi s pritegnitvijo razpoložljivih ročnih ali pritrdilnih zavor, s pripetjem za že zavrte vagone oziroma s podložitvijo zavornih cokel. Na tirih, ki so v nagibu, je treba pod prvi vagon v smeri padca podložiti zavorno coklo, tudi v primeru, ko ta vagon ni zavrt z ročno ali pritrdilno zavoro. Vagon mora na položeno zavorno coklo navoziti.

Ne glede na to, na kakšen način je opravljeno zavarovanje proti samopremaknitvi, ga je treba opraviti pred odpetjem puščenih vozil od vlečnega vozila ali premikalnega sestava. Za zavarovanje vozil proti samopremaknitvi se ne smejo uporabljati kamni, kosi železa, lesa ipd.

Na tirih z nagibom do 2,5‰ in če vagoni stojijo do 60 minut, kadar je pred tem vlečno vozilo vagone zračno zaviralo, zadostuje, da se vagoni zavarujejo proti samopremaknitvi z zračno zavoro.

Na tirih z nagibom do 2,5‰ in če vagoni stojijo več kot 60 minut, kadar je pred tem vlečno vozilo vagone zračno zaviralo, je treba poleg zavrtja zračnih zavor zavreti še zadnjo in prvo ročno ali pritrdilno zavoro v stojeći skupini vagonov.

Na tirih z nagibom več kot 2,5‰, kadar je pred tem vlečno vozilo vagon zračno zaviralo, je treba poleg zavrtja zračnih zavor in zavrtja prve in zadnje ročne ali pritrtilne zavore zavreti še dodatne ročne ali pritrtilne zavore, glede na velikost nagiba tira.

Največje število osi vagonov, ki jih glede na padce posameznih tirov, varuje proti samopremaknitvi ena zavrta ročna ali pritrtilna zavora, je razvidno iz spodnje tabele.

Odločilni nagib v ‰ do	Po ena ročna zavora na število osi
4	42
6	28
8	20
10	16
12	14
14	12
16	10
20	8
25	6

Če za zavarovanje vagonov proti samopremaknitvi ni dovolj ročnih ali pritrtilnih zavor, je treba uporabiti zavorne cokle. Za vsako manjkajočo ročno ali pritrtilno zavoro je treba podložiti dve zavorni cokli, vsako pod kolo različne osi.

Pritrdilne zavore

Za zaviranje vagonov pri premiku se lahko uporabljajo tudi pritrtilne zavore, ki so sicer namenjene predvsem za zaviranje vozil proti samopremaknitvi.

Pri premiku na JŽI, premikalno osebje lastnikov, lahko uporabljajo pritrtilne zavore samo in izključno za zavarovanje vozil proti samopremaknitvi.

Zavorne cokle

Če vozila s katerimi se premika nimajo ročno zavoro, zaviranje s pritrtilnimi zavorami pa ni mogoče, ker niso zagotovljeni pogoji, se vozila lahko zavirajo tudi z zavornimi coklami. Zavorne cokle morajo biti izdelane po predpisanem standardu. Za polaganje na tirnice tipa 45 in 49 so zavorne cokle rumeno pobarvane, modro pobarvane cokle se uporabljajo za polaganje na tirnice UIC-60.

Položitev zavornih cokel je treba na obeh straneh vagonov zaznamovati z vpadljivim napisom »cokla« ali z obešenjem table z napisom »cokla«. Po odstranitvi zavorne cokle je treba odstraniti tudi napise oziroma table z vagonov.

Pri polaganju je treba zavorno coklo krepko držati za ročaj, jo položiti na glavo tirnice, nekoliko podrsati in notranji rob krepko pritisniti k glavi tirnice. Paziti je treba tudi na to,

da jeziček cokle ne štrli čez notranji rob glave tirnice in da stranski vodilni rob pri drsenju ne bo naletel na odpor (tirnični stik, kretnica ipd.).

Zavorne cokle, ki jih uporabljajo OVKN lastnika pri premiku na postajnih tirih se uporabljajo samo za zavarovanje vozil proti samopremaknitvi, kajti spuščanje in odbijanje vagonov na tirih JŽI, s strani OVKN lastnika je prepovedano.

4.6. Zavarovanje vagonov zoper samopremaknitev in utek

Vagone oziroma druga tirna vozila, ki stojijo na postajnih tirih posamično ali v skupinah, se morajo zavarovati proti samopremaknitvi z ročnimi ali pritrdilnimi zavorami, ter zavornimi coklami.

Stoječe vagone na posameznih tirih je treba, če je le mogoče med seboj speti, ročne ali pritrdilne zavore pa pritegniti. Če na vagonih ni vgrajenih ročnih zavor, se morata na začetku in koncu spete skupine vagonov podložiti zavorne cokle. Za vsako manjkajočo ročno ali pritrdilno zavoro je treba podložiti dve zavorni cokli, vsako pod kolo različne osi.

Po končanem premiku se mora vagone oziroma druga tirna vozila, takoj zavarovati proti samopremaknitvi oziroma uteku. Še posebno pozornost je treba posvetiti tistim vagonom, ki se nakladajo ali razkladajo in jih je potrebno vedno zavarovati proti samopremaknitvi.

Da se onemogoči zlonameren dostop tretjim osebam do zavornih cokel, mora vodja premika lastnika industrijskega tira po končanem premiku vse cokle shraniti in zakleniti, kot je opredeljeno v Postajnem poslovnem redu postaje.

Uporabnost in stanje cokel mora OVKN lastnika ob prihodu na dogovorjene postajne tira preveriti in o pomanjkljivosti takoj obvestiti prometnika oz. progovnega prometnika.

4.7. Sporazumevanje osebja pri premiku

Premikalno osebje lastnika industrijskega tira se pri premiku na JŽI mora sporazumevati s pomočjo telefonov v telefonskih omaricah, ki so nameščeni na infrastrukturi JŽI oziroma s drugimi telekomunikacijskimi sredstvih in s pomočjo signalnih znakov premikalnega osebja predpisanimi v Signalnem pravilniku ter ustno.

V primeru okvar na napravah, ki omogočajo stalno in zanesljivo registriranje sporoči se morajo OVKN sporazumevati z zapisovanjem sporočil na dokazen način, kot je navedeno v Postajnem poslovnem redu postaje.

O dogovoru oziroma načinu sporazumevanja pri premiku na posameznih lokacijah JŽI, mora vodja premika lastnika seznaniti svoje premikalno osebje, v odvisnosti od tehnološke opremljenosti postaje, kar je navedeno tudi v postajnem poslovnem redu

postaje, lastniki pa si način sporazumevanja pri premiku morajo v skladu z veljavnimi predpisi, predpisati v svojih poslovnikih.

4.8. Ravnanje pri premiku preko nivojskih prehodov

Čez vse nivojske prehode je treba pred vsako premikalno vožnjo čeznje zavarovati cestni promet, nadaljevanje premikalne vožnje se sme pričeti, šele ko se zanesljivo ugotovi, da so se cestna vozila pred nivojskim prehodom zaustavila in da ne bodo ogrožala varnost premikalnega sestava.

Pred tistim nivojskim prehodom, ki ga iz kakršnega koli vzroka ni bilo mogoče prej zavarovati s strani premikalnih delavcev lastnika industrijskega tira, se mora premikalni sestav ustaviti, strojevodja pa sme nadaljevati vožnjo, ko dobi ustrezen signalni znak s strani premikalnega osebja. Pri približevanju premikalnega sestava k nivojskim prehodom, mora strojevodja z lokomotivsko piščalko po potrebi večkrat dajati signalni znak "Pazi".

Varovanje nivojskih prehodov v skladu z veljavnimi predpisi opravi premikač, ki ga odredi vodja premika, ki vodi premik.

4.9. Splošni pogoji pri premiku z vagoni naloženimi z izrednimi pošiljkami in nevarnimi snovmi

Glede na tehnične karakteristike posameznih industrijskih tirov je na tire JŽI, dovoljen premik premikalnih sestavov v katerih so uvrščene izredne pošiljke, samo po predhodni odobritvi upravljavca JŽI, ki tudi določi pogoje odprave in uvrstitve v vlak take pošiljke.

Če na industrijskem tiru pride, do potrebe po premiku z vagoni, ki presegajo predpisano kodo proge, nakladalni profil, osni pritisk in podobno, se mora premik opraviti previdno, pri tem pa je treba upoštevati vse odredbe, ki so bile izdane v zvezi s prevozom in premikom take izredne pošiljke.

O tem, da se bo opravil premik z izredno pošiljko, ter o tem na kakšen način se bo opravil, mora pred začetkom premika vodja premika lastnika obvestiti prometnika oz. progovnega prometnika, svoje premikalno osebje tudi strojevodjo.

Premik vagonov, ki so naloženi z nevarnimi snovmi, se mora opraviti previdno. Na takih vagonih se ne sme zadrževati premikalno osebje, v bližini njih je prepovedano kajenje ali približevanje z odprtim plamenom. Glede uvrstitve takih vagonov v premikalni sestav, se je treba ravnati po določbah Prometnega pravilnika.

4.10. Pozornost na osebno varnost pri premiku

Da bi se zagotovila varnost delavcev, ki so zaposleni pri premikalnih delih na JŽI, kot tudi tistih delavcev, ki delajo na napravah za nakladanje in razkladanje vagonov ali v neposredni bližini industrijskega tira, je potrebno upoštevati zahteve, ki so navedene v Prometnem pravilniku in drugih aktih.

Premikalni delavci lastnika industrijskega tira se morajo na vagonih, ki se premikajo držati, da pri morebitnem udarcu, tresljaju ali naglem zaustavljanju ne izgubijo ravnotežja. Če se morajo zaradi oddaje signalnih znakov, opazovanja premikalne vozne poti ali nekih drugih razlogov nagniti ven, morajo paziti na ovire, ki so v bližini tira. Še posebno je treba paziti pri nagibanju z vagona ali z lokomotive na tistih tirih, kjer so stebri naprav in drugih objektov, ki so oddaljeni od osi tira manj kot 2,20 m.

Posebno pozornost je potrebno posvetiti Signalni oznaki 212: »Sega v normalni svetli profil«, ki je označena na belem pokončnem stebru z rdečo cikcakasto črto in črno pobarvanim vrhom.

Premikalno osebje lastnika, ki opravlja premik na JŽI z lastnimi vlečnimi vozili mora imeti ustrezno strokovno usposobljenost, ki je navedeno v tem navodilu, ki jih lastniki industrijskih tirov morajo prenesti v svoj Poslovnik industrijskega tira.

5. POGOJI OBRATOVANJA VLEČNIH IN DRUGIH TIRNIH VOZIL, KI PREHAJAJO NA JŽI

5.1. Splošno

Vlečno tirno vozilo lastnika, ki izpolnjuje konstrukcijske lastnosti, ki jih določa Zakon o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP) in Tehnična interoperabilnost (TSI) za vožnjo v enojni zasedbi, mora imeti tudi obratovalno dovoljenje oz. dovoljenje za dajanje na trg, ki ga izda varnostni organ Republike Slovenije (AŽP), iz katerega je razvidno, da vlečno vozilo lahko vozi v enojni zasedbi.

Vsa tirna vozila lastnika morajo izpolnjevati enake pogoje kot vozila, ki obratujejo na omrežju JŽI, za kar je odgovoren lastnik.

Železniška vozila, naprave, ter deli, ki se vanje vgrajujejo, se morajo projektirati, izdelovati in vzdrževati ustrezno zahtevam varnega železniškega prometa določenim v Zakonu o varnosti v železniškem prevozu in na njegovi podlagi izdanih drugih predpisov.

5.2. Dovoljenje za dajanje tirnega vozila na trg

Za pridobitev prvega obratovalnega dovoljenja za tirna vozila lastnika, ki so skladna s tehnično specifikacijo za interoperabilnost (TSI), vlagatelj v smislu določb ZVZelP

predloži varnostnemu organu tehnično dokumentacijo tirnega vozila, pri čemer navede njegovo predvideno uporabo na železniškem omrežju v Republiki Sloveniji.

Varnostni organ izda dovoljenje za dajanje na trg tirnega vozila in s tem v zvezi vseh drugih obveznosti v skladu z ZVZelP.

Tirno vozilo, ki ima dovoljenje za dajanje na trg, se pred prvo uporabo na zahtevo imetnika registrira v registru vozil.

Varnostni organ ob registraciji tirnega vozila v skladu z ZVZelP, vsakemu tirnemu vozilu dodeli evropsko številko tirnega vozila (European vehicle number - EVN) in vozilo vpiše v register tirnih vozil.

Imetnik tirnega vozila mora varnostnemu organu nemudoma sporočiti vsako spremembo podatkov iz registra tirnih vozil, uničenje tirnega vozila ali svojo odločitev, da tirnega vozila ne bo več registriral.

5.3. Budnik

Premikanje z vlečnimi vozili, ki niso opremljena z brezhibno delujočo budno napravo (budnikom za kontrolo budnosti strojevodje), se sme opravljati samo pod pogojem, če takšno vozilo zasedeno z strojevodjo in pomočnikom strojevodje.

5.4. Merilnik hitrosti

Vlečna tirna vozila lastnika, ki prehajajo na območje JŽI morajo imeti brezhibno delujoče merilnike hitrosti, ki morajo biti certificirani, odobreni in overjeni.

Na analognem merilniku mora biti označena največja dovoljena hitrost vozila.

Pred začetkom vožnje mora strojevodja pregledati plombiranost vseh vitalnih sklopov merilnika.

Tirno vozilo brez merilnika hitrosti ali brez brezhibno delujočega merilnika in brez obvezno plombiranih sklopov merilnika ni sposobno za vožnjo in se ne sme uporabljati na JŽI.

Vse zapisane oziroma registrirane podatke, ki se beležijo na zapisovalnih medijih in se nanašajo na varnost prometa, je treba pregledovati. Vse zapise je treba arhivirati dve leti.

5.5. Zvočne signalne naprave

V pogonska vozila se vgradi toliko piščalk oziroma siren, kot je vozniških kabin.

Vozilo lastnika industrijskega tira s pokvarjeno piščalko oziroma sireno lahko opravlja pričeto dnevno delo s posebno previdnostjo z največjo dovoljeno hitrostjo 10 km/h, pri čemer za naslednje dnevno premikanje na JŽI, mora sirena brezhibno delovati.

Piščalka oziroma sirena je pokvarjena, če z njo ni mogoče oddajati nobenih zvočnih signalnih znakov.

Pri okvarah piščalke oziroma sirene je treba ravnati v skladu s Signalnim pravilnikom.

5.6. Svetlobne signalne naprave

Vlečna vozila lastnika industrijskega tira, ki opravljajo premik na JŽI, morajo biti opremljena z svetlobnimi signalnimi napravami, ki označujejo premikalno vlečno vozilo v skladu z Signalnim pravilnikom, za kar je odgovoren lastnik.

Kadar so svetlobne signalne naprave pokvarjene se premik lahko izvaja samo po dnevi.

Za navedene pogoje obratovanja vlečnih in drugih tirnih vozil je odgovoren lastnik industrijskega tira.

5.7. Vzdrževanje tirnih vozil

Zaradi zagotavljanja varnosti na JŽI je lastnik vlečnih vozil, ki prehajajo na JŽI dolžan vzdrževati skladno z veljavnimi predpisi.

Vsakodnevni redni pregled pred začetkom in po končanem premikalnem delu na JŽI, opravlja strojevodja vlečnega vozila.

Popravila, ki se štejejo v tekoča oziroma investicijska vzdrževanja opravlja pooblaščen delavnica za vzdrževanje železniških vozil.

Lastnik industrijskega tira skrbi za redna in investicijska vzdrževanja vlečnih vozil (redna in izredna popravila ter kontrolne preglede). Lastnik mora za svoja vlečna vozila voditi matično knjigo vzdrževanja, v katero se vpisujejo vsa popravila in kontrolni pregledi.

Nacionalni register tirnih vozil Republike Slovenije vodi varnostni organ. Imetnik tirnega vozila mora varnostnemu organu takoj sporočiti vsako spremembo podatkov iz registra, uničenje tirnega vozila ali svojo odločitev, da tirnega vozila ne bo več registriral.

Navedene vsebine točke 5. in njenih podtočkah tega navodila, si mora lastnik opredeliti v svojem poslovniku.

6. VZDRŽEVANJE INDUSTRIJSKEGA TIRA, NAPRAV NA NJEM TER NADZOR NAD STANJEM

6.1. Splošno glede vzdrževanja

V skladu s ZVZelP-1, je lastnik industrijskega tira, ki z lastnimi vozili prehaja na JŽI dolžan le - tega vzdrževati in opravljati stalen nadzor nad tehničnim stanjem oziroma sposobnostjo industrijskega tira, še posebej cepno kretnico in druge naprave na cepišču industrijskega tira tako da bo na njem zagotovljen varen železniški promet.

Glede na dejstvo, da so industrijski tiri priključeni na JŽI, veljajo za njihovo vzdrževanje v smislu podzakonskih aktov, enaki predpisi kot so predpisani za železniške proge upravljavca JŽI, vendar v obsegu in vsebini, ki so potrebni glede na posamezni industrijski tir.

Celotno vzdrževanje in morebitno ukinitvev cepišča industrijskega tira in vsa dela v zvezi s tem, opravlja lastnik industrijskega tira na svoje stroške.

6.2. Vzdrževalna dela industrijskega tira, ki jih opravlja upravljavec JŽI

Ne glede na predhodno točko pa vzdrževalna dela na cepišču industrijskega tira opravlja upravljavec JŽI in sicer tista dela, ki zajemajo dela rednega in investicijskega vzdrževanja pripadajočih signalno-varnostnih naprav na odcepu industrijskega tira od tirov JŽI.

Zaradi zagotovitve varnega železniškega prometa na odcepu industrijskega tira se na stroške lastnika industrijskega tira morajo opravljati naslednja redna vzdrževalna dela:

- redno in investicijsko vzdrževanje, čiščenje in mazanje in pregledovanje cepne kretnice oz. cepnih kretnic, ki varuje mesto industrijskega tira, ki se cepi od tirov JŽI.

O začetku, vsebini in obsegu vzdrževalnih del ali rekonstrukcijah industrijskega tira, mora biti dokazno obveščeno osebje prevoznika in upravljavca, če na industrijskem tiru tudi prevoznik opravlja premikalno delo.

6.3. Vzdrževalna dela, ki jih opravljajo delavci lastnika industrijskega tira

Zaradi zagotavljanja varnosti prometa na območju industrijskega tira in s tem v zvezi vozil, ki prehajajo na JŽI, mora pooblaščen delavec lastnika, pred začetkom premika, pregledati tir in nakladalni prostor z vizualnim pregledom in odpraviti pomanjkljivosti, ki bi vplivale na varnost pri premiku.

Pri vizualnem pregledu tira se mora ob pregledu ugotoviti:

- da je tir sposoben za promet;
- da na tiru ali ob njem ni predmetov, ki bi ovirali promet ali ogrožali osebno varnost premikalnega in lokomotivskega osebja, ter transportno-manipulativnih delavcev lastnika;
- da je premikalna steza ob strani tira prehodna in da na njej ni odpadnega materiala, drugih predmetov in stvari, ki bi ovirale normalno hojo premikalnih delavcev;
- da so pravilno nameščene in vidne signalne oznake tistih predmetov, ki segajo v normalni svetli profil tira, kretniški signali na kretnicah itd.

Če bi pooblaščen delavec lastnika, pri pregledu tira ugotovil napake, ki bi lahko ovirale vožnjo premikalnega sestava, mora o tem takoj obvestiti lastnika industrijskega tira, ki mora poskrbeti, da se nepravilnost oziroma morebitna okvara čim prej odpravi.

Delavec, ki je ugotovljeno napako odpravil, vpiše to v nastavljeno knjigo pregledov, prav tako vpiše tudi dan in čas, ko je napaka odpravljena.

6.4. Redni komisijski pregledi industrijskega tira

Zaradi zagotovitve varnega železniškega prometa na industrijskem tiru, se mora v skladu s veljavno zakonodajo najmanj enkrat na leto opraviti komisijski pregled industrijskega tira oziroma cepišča industrijskega tira in pripadajoče opreme, ki ga lastnik naroči pri upravljavcu JŽI.

Pri komisijskem pregledu cepišča industrijskega tira poleg predstavnikov upravljavca JŽI sodelujejo tudi predstavniki lastnika in sicer:

- pooblaščen delavec lastnika industrijskega tira;
- predstavnik vzdrževalca industrijskega tira, če tir vzdržuje pogodbeni vzdrževalec.

Komisijski pregled oziroma meritve tira, preizkus delovanja kretnic, signalno – varnostnih naprav, vidnost signalnih oznak in njihovo stanje, se mora opraviti natančno. Posebno pozornost pa je treba posvetiti vsem objektom, ki segajo v normalni svetli profil tirov.

Ugotovitve pregleda vpiše vodja komisije v knjigo pregledov. Ob vpisu se določi, kdo bo morebitne ugotovljene napake odpravil in rok odprave. Pod vpisom ugotovitev se vsi člani komisije podpišejo.

Knjiga pregledov tirov in tirnih naprav, se hrani v arhivu najmanj dve leti.

7. IZREDNI DOGODKI NA INDUSTRIJSKEM TIRU

7.1. Splošno o izrednih dogodkih

Na podlagi zahtev Prometnega pravilnika si lastniki industrijskih tirov morajo v Poslovniku na industrijskem tiru predpisati postopke ravnanja ob izrednih dogodkih na območju industrijskih tirov, v skladu s to točko in veljavno nacionalno zakonodajo.

Navedene zahteve morajo obravnavati postopke o obveščanju, pisne prijave, vodenje preiskave in sestave poročila o preiskavi dogodkov v sodelovanju z prevoznikom in/ali upravljavcem JŽI, v odvisnosti od načina oskrbovanja in dela na posameznem, industrijskem tiru.

7.2. Pojem izrednega dogodka

Na industrijskem tiru se lahko pripetijo dogodki, ki vplivajo na varnost železniškega prometa in dogodki, ki nimajo vpliva na varnost železniškega prometa. Dogodke, ki vplivajo na varnost železniškega prometa delimo na:

- izredne dogodke in
- ostale dogodke.

7.3. Izredni dogodki

Dogodki, ki vplivajo na varnost železniškega prometa na industrijskem tiru se delijo na:

- resne nesreče;
- nesreče in
- incidente.

7.3.1. Resne nesreče

Resna nesreča pomeni katero koli trčenje ali iztirjenje vlakov, katerega posledice so smrt vsaj ene osebe ali resne poškodbe petih ali več oseb ali velika škoda na vozniških sredstvih, infrastrukturi ali v okolju, in vsaka druga podobna nesreča, ki ima očitni vpliv na ureditev varnosti na železnici ali na upravljanje varnosti. Velika škoda pomeni škodo, ki jo lahko preiskovalni organ oceni takoj in ki znaša vsaj 2 milijona evrov. V kategorijo resnih nesreč ne spadajo:

- samomor;
- poskus samomora;
- smrt ali poškodba oseb, ki je posledica naravnih vzrokov in
- nahajanja potnikov, nepooblaščenih ali tretjih oseb zunaj območij, ki so namenjena potnikom in delovanja tretje osebe.

7.3.2. Nesreče

Nesreča pomeni nehoteni ali nenamerni nepričakovani dogodek ali posebni niz takih dogodkov, ki imajo škodljive posledice.

Nesreče se razvrščajo v naslednje kategorije:

- trčenja;
- iztirjenja;
- nesreče na nivojskih prehodih;
- nesreče, ki jih povzročijo tin vozila med gibanjem in v katerih so udeležene osebe, požari in drugi podobni dogodki.

7.3.3. Incident

Incident pomeni katerikoli dogodek, razen resne nesreče ali nesreče, ki vpliva ali bi lahko vplival na varnost obratovanja v železniškem prometu. Incidenti lahko nastane tudi pri prevozu nevarnega blaga, v skladu s četrtem odstavkom razdelka 1.8.5 pravilnika, ki ureja mednarodni železniški prevoz nevarnega blaga (RID). Kot incident se štejejo naslednja ogrožanja ali oviranja železniškega prometa:

1. neodobrena vožnja mimo:
 - točke, sporočene z ustno ali pisno odobritvijo in
 - tabel za zaustavitev ali ročnih signalov;
2. poškodbe/upognjenost tirov;
3. napake pri oddajanju signala;
4. neupoštevanje signala pri nevarnosti;
5. zlomljeno kolo na tirnem vozilu v obratovanju;
6. zlomljena os na tirnem vozilu v obratovanju;
7. iztekanja ali uhajanje nevarnih snovi (RID) kadar ne dosega meril za resno nesrečo ali nesrečo in
8. primeri, v katerih vozila brez priključenega vlečnega vozila ali vlaki brez strojevodje prevozijo signal nevarnosti, niso vključeni.

7.4. Ostali dogodki, ki vplivajo na varnost železniškega prometa

V ostale dogodke štejemo dogodke, ki vplivajo na varnost železniškega prometa in ne sodijo v kategorijo izrednih dogodkov.

Pod ostale dogodke štejemo:

- iztirjenje pri premiku;
- nalet ali oplazjenje pri premiku, kadar naleti ali oplazi eno ali več vozil pri premiku, razen na vlak;
- okvara zavore pri premikalnem sestavu s posledicami, ki bi lahko vplivale na varnost

prometa;

- prerez kretnice;
- poškodbe SV in TK naprav kadar ne dosežejo meril za izredni dogodek;
- nastavljanje predmetov na tir s posledicami, ki bi lahko vplivale na varnost prometa;
- padec predmeta na tir s posledicami, ki bi lahko vplivale na varnost prometa;
- elementarne nesreče (plaz, poplava, žled, atmosferska praznitev ipd.), s posledicami, ki bi lahko vplivale na varnost prometa, kadar ne dosegajo merila za izredni dogodek;
- požar pri vozilih ali ob tiru s posledicami, ki bi lahko vplivale na varnost prometa, kadar ne doseže meril za izredni dogodek in
- nezavarovana ali nepravilno zavarovana premikalna vozna pot s posledicami, ki bi lahko vplivale na varnost prometa.

Kadar so v izrednih dogodkih ali v dogodkih, ki vplivajo na varnost železniškega prometa na industrijskih tirih udeležena sredstva in/ali osebje pogodbenega prevoznika celoten postopek, obveščanja, prijave, evidentiranja, preiskave in zaključitve organizirajo in vodijo pooblaščen osebe prevoznika, v skladu z SVU prevoznika.

Kadar so v izrednih dogodkih ali v dogodkih, ki vplivajo na varnost železniškega prometa na industrijskih tirih, znotraj industrijskega tira udeležena sredstva in osebje samo lastnika industrijskega tira celoten postopek, obveščanja, prijave, evidentiranja, preiskave in zaključitve organizirajo in vodijo pooblaščen osebe lastnika industrijskega tira, v skladu z Poslovníkom na industrijskem tiru.

Kadar so v izrednih dogodkih ali v dogodkih, ki vplivajo na varnost železniškega prometa na območju cepišča industrijskega tira oz. JŽI, udeležena vozila in/ali osebje lastnika industrijskega tira, ki prehajajo na JŽI celoten postopek, obveščanja, prijave, evidentiranja, preiskave in zaključitve organizirajo in vodijo pooblaščen osebe upravljavca JŽI, v skladu z SVU upravljavca JŽI.

7.5. Dogodki, ki nimajo vpliva na varnost železniškega prometa

Dogodki, ki nimajo vpliva na varnost železniškega prometa so dogodki, ki ne sodijo v izredne in v ostale dogodke, ki vplivajo na varnost železniškega prometa.

V dogodke, ki nimajo vpliva na varnost železniškega prometa štejemo:

- samomor, poskus samomora;
- najdena trupla;
- poškodbe nepooblaščenih in tretjih oseb na zemljišču železnice oziroma industrijskega tira;
- povoženje domačih ali divjih živali;
- ostale dogodke, ki ne vplivajo na varnost železniškega prometa.

V primeru dogodka, ki nima vpliva na varnost železniškega prometa na industrijskem tiru in/ali območju JŽI se preiskava teh dogodkov ne opravlja. Drugi dogodki se evidentirajo

na predpisanih obrazcih SVU upravljavca JŽI, pogodbenega prevoznika ali lastnika industrijskega tira, v odvisnosti kje se je dogodek zgodil in katero osebo je dogodek opazilo. Oblika obrazcev je opredeljena v aktih SVU upravljavca JŽI in prevoznika, lastniki industrijskih tirov pa si obliko in vsebino morajo predpisati v Poslovniku na industrijskem tiru.

Preiskava teh dogodkov se ne opravlja. Postopki obveščanja, evidentiranja in vodenja teh dogodkov so opredeljeni v aktih SVU upravljavca JŽI in prevoznika, lastniki industrijskih tirov pa si postopke obveščanja, evidentiranja in vodenje teh dogodkov morajo predpisati v Poslovniku na industrijskem tiru, v skladu s to točko tega navodila.

7.6. Obveščanje o nastanku izrednih dogodkov in dogodkov, ki vplivajo na varnost železniškega prometa

O nastanku vseh dogodkov, mora oseba, ki je bila v dogodku udeležena, ki ga je prva opazila ali je zanj izvedela neposredno takoj po dogodku, nemudoma in na najhitrejši način obvestiti prometnika oziroma progovnega prometnika postaje, na kateri se cepi industrijski tir od JŽI. Telefonska številka prometnika oz. prometnega prometnika je navedena v Postajnem poslovnem redu postaje, ki jo mora lastnik industrijskega tira objaviti v svojem Poslovniku industrijskega tira.

Če so v izrednem dogodku poškodovane tudi osebe, se mora najprej začeti reševanje poškodovancev in takoj obvestiti Regijski center za obveščanje (v nadaljevanju; ReCO). Če ni možnosti neposrednega klica na ReCO, se pri obveščanju posebej opozori progovnega prometnika ali prometnika, da ReCO ni obveščen.

Obvestilo o izrednem dogodku ali dogodku, ki vpliva na varnost železniškega prometa (telefonsko ali ustno) mora vsebovati najnujnejše podatke o:

1. času in kraju nastanka dogodka;
2. vrsti dogodka;
3. vrsta ogroženosti:
 - zaradi vagonov in tovora vključno z nevarnim blagom (RID) ali
 - zaradi naravne nesreče;
4. obliki ogroženosti:
 - uhajanje ali razlitje nevarnih snovi (RID),
 - trčenja ali iztirjenja,
 - nesreča, ki jo povzročijo tirna vozila med gibanjem osebam,
 - požar na vozilih ali okolici ali
 - druge vrste nesreč;
5. podatke o nesreči:
 - število udeležencev nesreče,
 - posledice nesreče,
 - število poškodovanih oseb in

- število mrtvih oseb ter vrsti nevarnega blaga (RID);
- 6. podatke o izvedenih ukrepih in potrebni pomoči;
- 7. poškodbi ali nevoznosti tira;
- 8. stanja SV in TK naprav;
- 9. stanja voznih in drugih sredstev in
- 10. sprejetih ukrepih in drugih podatkih pomembnih za nadaljnje ravnanje

Pri obveščanju ReCO se posredujejo podatki navedeni v točkah 1 do vključno 6 prejšnjega odstavka.

Podatki o dogodku morajo biti čim bolj točni. V primeru morebitnih spremenjenih dejstev in okoliščin je potrebno ponoviti obveščanje o izrednem dogodku ali dogodku, ki vpliva na varnost železniškega prometa z navedbo novih dejstev in okoliščin.

Po oddanem obvestilu morajo vsi delavci, ki so se znašli na kraju dogodka, storiti vse, kar je v njihovi moči, da se prepreči poslabšanje posledic dogodka, in da se takoj prične z reševanjem poškodovanih in ogroženih oseb.

Železniški delavci, kateri so udeleženi v dogodku so dolžni objektivno ustno obveščati in po izvedenih aktivnostih za zavarovanje oziroma nadaljnje varno odvijanje železniškega prometa, sestaviti predpisane obrazce, ki si jih lastnik industrijskega tira mora predpisati v Poslovniku na industrijskem tiru in jih pred koncem izmene predati odgovorni osebi, lastnika industrijskega tira.

Za dogodke, ki se nanašajo na nevarno blago po RID – u, se poročilo o izrednosti pošlje tudi varnostnemu svetovalcu za nevarno blago upravljavca in/ali prevoznika na naslov, ki ga mora lastniku industrijskega tira posredovati upravljavec in/ali prevoznik, lastnik pridobljene podatke vnese v svoj poslovnik. Varnostni svetovalci se mora ravnati po predpisi, kot so predpisani za ravnanje varnostnega svetovalca na JŽI.

Postopki, obveščanja in prijave dogodkov, v katerih je bilo udeleženo osebje in/ali sredstva upravljavca in/ali prevoznika se opravlja v skladu s Pravilnikom o ravnanju ob, nesrečah in incidentih v železniškem prometu, ter akti SVU upravljavca JŽI ali prevoznika. Celotne postopke tudi obveščanje pa vodi družba (upravljavec JŽI ali prevoznik) odvisno na katerih osnovnih sredstvih se je dogodek pripetil in katero osebje je bilo v dogodku udeleženo.

V primeru dogodka, ki se je zgodil znotraj industrijskega tira, pri opravljanju železniškega prometa z lastnimi sredstvi in osebjem lastnika industrijskega tira, celoten postopek vodi lastnik industrijskega tira, ki ga mora predpisati v svojem poslovniku na industrijskem tiru.

7.7. Obveznost vzpostavitve prejšnjega stanja po izrednem dogodku

Delavci lastnika industrijskega tira morajo, če je to potrebno, nadaljevati z delom pri odstranjevanju ovir in posledic dogodka na industrijskem tiru ali/in cepišču industrijskega tira oz. tirih JŽI, če je dogodek bil povzroččen s strani lastnika industrijskega tira, čeprav bi se zaradi tega moral redni delovni čas podaljšati.

Pri odpravi posledic dogodka se delavci lastnika industrijskega tira morajo ravnati v skladu z zahtevami državnih in drugih pooblaščenih organov in oseb.

Lastnik industrijskega tira pri odpravi posledic dogodka, mora nuditi vso razpoložljivo pomoč pri odstranjevanju posledic dogodka tudi, če osebje ali osnovno sredstvo lastnika pri dogodku ni bilo soudeleženo.

7.8. Vodenje evidenc o izrednih in drugih dogodkih na industrijskem tiru

O vseh dogodkih, v katerih so bila udeležena sredstva in/ali osebje lastnika industrijskega tira lastnik mora voditi evidenco, iz katere mora biti razvidno zlasti naslednje:

- vrsta dogodka;
- datum, čas in kraj ter vremenske razmere ob dogodku;
- vzrok, posledice in povzročitelj izrednega dogodka;
- višina škode ter izrečen ukrep disciplinske komisije;
- ukrepi za preprečitev podobnih izrednih dogodkov.

Navedeno evidenco si lastnik industrijskega tira predpiše v svojem Poslovniku.

7.9. Pomembnejše telefonske številke in naslovi za obveščanje pri dogodkih na industrijskem tiru

Pomembnejše telefonske številke in naslovi, ki jih je potrebno v primeru dogodka takoj poklicati in obvestiti, si mora lastnik industrijskega tira predpisati v svojem poslovniku, navedena evidenca mora biti izobešena in dostopna vsem delavcem lastnika industrijskega tira.

Seznam mora vsebovati naslove in telefonske številke ter elektronske naslove najmanj:

- Center za obveščanje;
- Policija;
- Inšpektor za železniški promet;
- Inšpektor RS za delo (nesreče in nezgode pri delu);
- Preiskovalni organ RS;
- Varnostni organ RS;
- Odgovorna oseba upravljavca;

- Odgovorna oseba prevoznika;
- Varnostni svetovalec za nevarno blago prevoznika;
- Odgovorno osebo lastnika industrijskega tira.

7.10. Ukrepanje v primeru požara na industrijskem tiru

Kako je potrebno ravnati v slučaju požara na industrijskem tiru (požar na vlečni ali , drugih tirnih vozilih, železniški infrastrukturi itd.), ureja Požarni red lastnika industrijskega tira, ki ga lastnik uporablja tudi pri morebitnih požarih, ki bi sicer lahko nastali na območju industrijskega tira.

8. POGOJI ZA PRIDOBITEV STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI OVKN NA INDUSTRIJSKEM TIRU

8.1. SPLOŠNA DOLOČILA

Ta točka delovnega navodila opredeljuje strokovno usposabljanje za pridobitev prvega spričevala oz. prvega strokovnega izpita za delovno mesto OVKN na industrijskem tiru, ki zajema teoretično in praktično usposabljanje, preverjanje teoretične in praktične usposobljenosti. Nadalje je lastnik industrijskega tira, ki zaposluje OVKN na industrijskem tiru (v nadaljevanju; delodajalec) ali/in pogodbenik oz pooblaščen center, s katerim delodajalec sklene pogodbo o usposabljanju in/ali preverjanju dolžan izvajati redno in po potrebi izredno strokovno izpopolnjevanje ter redno in po potrebi izredno preverjanje strokovne usposobljenosti OVKN na industrijskem tiru. Prav tako je delodajalec za svoje OVKN dolžan izpolnjevati posebne zdravstvene pogoje in preverjati veljavnost izpolnjevanja drugih pogojev za ohranjanje strokovne usposobljenosti svojih OVKN.

8.2. Področje uporabe

Določbe te točke veljajo za lastnike industrijskih tirov, ki zaposlujejo OVKN na industrijskih tirih in si jih morajo predpisati v svojih poslovnih. V kolikor lastnik industrijskega tira z lastnimi vozili prehaja na območje JŽI in obratno, mora upravljavec JŽI dati soglasje na vsebino te točke ter izvajati nadzor nad izpolnjevanjem navedenih pogojev.

8.3. USPOSABLJANJE OSEBJA, KI OPRAVLJA VARNOSTNE KRITIČNE NALOGE NA INDUSTRIJSKEM TIRU

8.3.1. Pomen in obseg usposabljanja

Usposabljanje je sistematično podajanje znanj, vedenj in spretnosti, ki jih mora obvladati kandidat za opravljanje nalog na delovnem mestu OVKN v normalnih, poslabšanih in izrednih razmerah. Taka usposobljenost zajema strokovno znanje in sposobnost uporabe tega znanja v praksi.

Usposabljanje OVKN obsega teoretično in praktično usposabljanje.

Teoretično usposabljanje OVKN, razen strojevodij, obsega usposabljanje kandidatov iz vsebin, ki se nanašajo na poznavanje:

1. nacionalnih predpisov;
2. operativnih predpisov, tirnih vozil in naprav;
3. predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti;
4. vsebin poslovnika na industrijskem tiru in po potrebi in obsegu predpisov sistema varnega upravljanja upravljavca JŽI.

Usposabljanje strojevodij, ki jih izvajajo s strani varnostnega organa pooblaščen centri usposabljanja z lastnimi programi usposabljanja obsega:

1. splošno strokovno znanje;
2. strokovno znanje o voznih sredstvih;
3. strokovno znanje o infrastrukturi;
4. po potrebi jezikovno znanje.

Praktično usposabljanje kandidata za delovno mesto OVKN na industrijskem tiru, ki ni strojevodja obsega delo pod nadzorom pri delodajalcu in/ali pogodbeniku. Z delom pod nadzorom lahko prične po uspešno opravljenem preverjanju teoretične usposobljenosti.

Praktično usposabljanje strojevodij obsega delo pod nadzorom pri pooblaščenem centru usposabljanja, ki se lahko prične po uspešno opravljenem preverjanju teoretične usposobljenosti s strani centra preverjanja in delodajalca.

8.3.2. Izvajalci dejavnosti usposabljanja

Usposabljanja OVKN, ki niso strojevodje izvaja delodajalec in/ali pogodbenik skladno z učnimi načrti delodajalca. Izvajalci usposabljanja strojevodij so opredeljeni v predhodni točki.

Izvajalci usposabljanja OVKN, ki niso strojevodje morajo izpolnjevati pogoje, ki so podrobno opredeljeni v točke 8.5.4. tega navodila, izvajalci usposabljanja strojevodij so opredeljeni v dokumentih centrov usposabljanja.

Praktično usposabljanje OVKN, ki niso strojevodje izvaja delodajalec sam, razen v primeru, kadar je delodajalec za izvajanje praktičnega usposabljanja pooblastil pogodbenika.

8.3.3. Minimalne zahteve za pristop k usposabljanju

Pogoji za pristop k teoretičnem usposabljanju

Minimalne zahteve za pristop k usposabljanju kandidatov za pridobitev prvega spričevala za delovno mesto OVKN delavca na industrijskem tiru so:

Naziv delovnega mesta	Minimalni pogoji za pristop
Premikač na industrijskem tiru	<ul style="list-style-type: none">- Minimalna starost: 18 let;- Uspešno zaključeno osnovnošolsko izobraževanje ali uspešno zaključeno nižje poklicno izobraževanje
Vodja premika na industrijskem tiru	<ul style="list-style-type: none">- kandidat mora biti že usposobljen, ki že dela na delovnem mestu premikač ali premikač na industrijskem tiru najmanj dve leti.
Strojevodja na industrijskem tiru	<ul style="list-style-type: none">- Izpolnjevati pogoje za dovoljenje za strojevodjo,- Minimalna starost: 18 let,- Jezikovno znanje slovenskega jezika stopnje B1 (CEFR)- Zaključeno izobraževanje:<ul style="list-style-type: none">o opravljeno preverjanje splošnega strokovnega znanja ino pridobljeno 4. raven izobrazbe (srednje poklicno izobraževanje)- Pripravljenost za delo ob koncu tedna, ob praznikih in za delo ponoči

8.4. ORGANIZACIJA IN IZVAJANJE USPOSABLJANJA

Organizacijo in izvajanje usposabljanja, lahko opravlja lastnik industrijskega tira, center ali pogodbenik, ki morajo izpolnjevati pogoje, ki so navedeni v tem navodilu.

V kolikor lastnik industrijskega tira ob izpolnjevanju pogojev, izvaja usposabljanje sam, si mora v poslovniku predpisati organizacijo in izvajanje usposabljanja, v kolikor usposabljanja ne more izvajati sam se mora ravnati v skladu z vsebinami, ki so predpisane v nadaljevanju tega navodila.

8.4.1. Naročanje teoretičnega usposabljanja

Delodajalec posreduje, v odvisnosti od kategorije OVKN pogodbeniku ali/in centru usposabljanja naročilo za izvedbo teoretičnega usposabljanja kandidatov za delovno mesto OVKN. Naročilo mora vsebovati seznam kandidatov, ki jih pripravi delodajalec, z naslednjimi podatki:

1. šifra in naziv organizacijske enote,
2. personalna številka,
3. priimek in ime kandidata,
4. datum in kraj rojstva,
5. stopnja izobrazbe,
6. elektronski naslov.

Delodajalec zagotavlja, da kandidat izpolnjuje pogoje za pristop k teoretičnemu usposabljanju, skladno s Poslovníkom industrijskega tira, ki mora upoštevati zahteve iz tega navodila.

8.4.2. Organizacija in izvedba teoretičnega usposabljanja

Lastnik industrijskega tira mora v odvisnosti od kategorije delovnih mest OVKN skleniti pogodbo s izvajalcem usposabljanja pogodbenikom oz. centrom usposabljanja, ki izbere izvajalce programov usposabljanja. Potrebno je zagotoviti ustrezno število izvajalcev za posamezen program, da so učni načrti v celoti izvedeni.

Pogodbenik oz. center preveri vstopne pogoje kandidatov, pripravi pogodbe za izvajalce in ustrezno dokumentacijo.

Usposabljanja se izvajajo po programih in učnih načrtih. Pri oblikovanju učnih vsebin, se upošteva predhodno pridobljeno znanje kandidata, ki ga izkaže z ustreznimi potrdili in se na podlagi tega po potrebi izdelata individualni učni načrt, ki ga izdelata Pogodbenik oz. center.

Potek usposabljanja izvajalci usposabljanja evidentirajo v dnevnik in redovalnico, iz katerih mora biti razvidna udeležba kandidatov pri usposabljanju, vsebina usposabljanja po posameznih predmetih ter dosežena ocena med usposabljanjem kandidatov iz posameznih predmetov.

Zapisi o teoretičnem usposabljanju si morajo izdelati izvajalci usposabljanja (pogodbenik ali/in center usposabljanja), ki jih po končanem usposabljanju morajo posredovati tudi lastniku industrijskega tira, ki jih je dolžan hraniti v skladu in na način, kot si predpiše v svojem Poslovníku industrijskega tira.

8.4.3. Preverjanje in ocenjevanje med usposabljanjem

Preverjanje in ocenjevanje v času usposabljanja kandidatov je sprotna naloga izvajalcev usposabljanja posameznih predmetov. Izvajalec usposabljanja v povezavi z učnimi načrti ugotavlja obseg in raven znanja, preverja in ocenjuje znanje pri pouku posameznega predmeta, med in po koncu posredovanja učnih vsebin. Preverja in ocenjuje ustne odgovore, pisne izdelke, vaje in seminarske naloge, ki morajo biti v jeziku upravljavca.

Pri preverjanju in ocenjevanju znanja izvajalec usposabljanja:

- upošteva poznavanje in razumevanje učne snovi;
- upošteva sposobnost uporabe znanja, analize, sinteze in interpretacije ter druge sposobnosti in spretnosti;
- spoštuje osebno integriteto in različnost kandidata.

Izvajalec usposabljanja mora pri ocenjevanju ustnih odgovorov kandidatovo znanje oceniti takoj po končanem izpraševanju, pri ocenjevanju pisnih in drugih izdelkov pa najkasneje v sedmih dneh po tem, ko jih je kandidat oddal. Ocene izvajalec usposabljanja vpiše v predpisano dokumentacijo takoj, ko kandidata oceni. Kandidatu je treba omogočiti vpogled v ocenjene pisne in druge izdelke. V njih morajo biti ustrezno označene napake.

Pozitivne ocene iz vseh predmetov so pogoj za pristop kandidata k preverjanju teoretične usposobljenosti.

8.4.4. Pristojnosti pri izvedbi teoretičnega usposabljanja

Izvedbo teoretičnega usposabljanja kandidata za delovno mesto OVKN izvaja delodajalec, pogodbenik in/ali center usposabljanja, ki izpolnjujejo pogoje s tem navodilom.

Pristojnosti za izvajanje teoretičnega usposabljanja so, da:

1. Pogodbenik izvaja vsebine iz nacionalnih predpisov;
2. Delodajalec in/ali pogodbenik izvaja vsebine iz Poslovnika industrijskega tira lastnika, operativnih predpisov, tirnih vozil in naprav;
3. Delodajalec in/ali pogodbenik, izvaja vsebine predpisov s področja varstva in zdravlja pri delu in požarne varnosti;
4. Delodajalec in/ali pogodbenik po potrebi izvaja vsebine iz predpisov sistema varnega upravljanja upravljavca;

5. Center usposabljanja izvaja usposabljanje strojevodij iz vsebin splošnega strokovnega znanja, strokovnega znanja o voznih sredsrih in infrastrukturi ter po potrebi jezikovnega usposabljanja.

8.4.5. Učni načrti

Izvajalci usposabljanja izvajajo teoretično usposabljanje OVKN skladno z učnimi načrti za posamezno delovno mesto OVKN.

Delavcu, ki je usposobljen za eno od delovnih mest OVKN, se ob vključitvi v usposabljanje za drugo delovno mesto OVKN prizna teoretična in praktična usposobljenost za delovno mesto OVKN, za katerega je strokovno usposobljen.

Strokovno usposabljanje in preverjanje se opravi samo iz razlike, ki izhaja iz programov med delovnim mestom, za katerega je delavec strokovno usposobljen, in delovnim mestom, za katerega se vključuje v strokovno usposabljanje.

Obseg vsebin teoretičnega usposabljanja OVKN, so prikazane v spodnji tabeli:

OVKN	Teoretična usposobljenost						Skupaj
	Nacionalni predpisi oz. strokovno znanje o voznih sredstvih in infrastrukturi	Splošno strokovno znanje strojevodij	**Po potrebi jezikovno usposabljanje	Operativni predpisi delodajalca, ki se nanašajo na tirna vozila in naprave ter Poslovnik industrijskega tira lastnika	*Po potrebi predpisi sistema varnega upravljanja upravljavca (najmanj Postajni poslovni red in Tehnološki pšroces dela postaje)	Predpisi s področja varstva in zdravlja pri delu in požarne varnosti	
Strojevodja na industrijskem tiru	95	24	24	35	6	4	188
Premikač na industrijskem tiru	65	/	/	35	4	4	108

*Navedene vsebine veljajo za lastnike industrijskega tira, ki z lastnimi vozili prehajajo na JŽI in nazaj

**Navedeno usposabljanje velja za strojevodje, kateremu jezik infrastrukture ni materni jezik

Premikač na industrijskem tiru

Usposabljanje za delovno mesto premikač na industrijskem tiru obsega teoretično in praktično usposabljanje.

Teoretično usposabljanje za pridobitev prvega spričevala obsega:

1. **znanje o določbah signalnega pravilnika, in sicer:**
 - osnovne pojme o signalizaciji;
 - poznavanje določb signalov za zavarovanje tirnih poti in mejnih tirnih signalov;
 - natančno poznavanje določb signalov na kretnicah;
 - natančno poznavanje določb signalov na premikalnih lokomotivah;
 - natančno poznavanje določb o signalnem znaku »Pazi« in »Nevarnost, zavri«;
 - poznavanje določb o signalnih znakih za preskus zavor;
 - natančno poznavanje določb o signalnih znakih premikalnega osebja;
 - poznavanje določb o zaustavnem signalu;
 - natančno poznavanje določb o označitvi neveljavnih signalov;
 - natančno poznavanje določb o signalnih oznakah »ločnica«, »meja odseka« in »sega v normalni svetli profil«;
2. **znanje o določbah prometnega pravilnika, in sicer:**
 - osnovne pojme o prometnih predpisih;
 - poznavanje določb o sporazumevanju pri opravljanju železniškega prometa na industrijskem tiru;
 - poznavanje določb o kretnicah, njihovih legah, o zavarovanju in prerezu kretnice;
 - splošno poznavanje določb o označevanju tirov, kretnic, signalov in drugih naprav;
 - natančno poznavanje določb, zajetih v poglavju o delu pri premiku;
3. **ravnanje ob resni nesreči, nesreči ali incidentu;**
4. **natančna strokovna znanja v zvezi z zaviranjem pri premiku, in sicer:**
 - poznavanje načinov zaviranja pri premiku;
 - natančno poznavanje določb o zaviranju z ročno coklo;
 - natančno poznavanje določb o zaviranju z ročnimi in/ali pritrdilnimi zavorami;
 - natančno poznavanje določb o opravljanju delnih zavornih preskusov;
 - natančno poznavanje določb o zavarovanju proti samopremaknitvi in proti uteku;
5. **usposabljanje o varnosti in zdravju pri delu, glede na oceno tveganja;**
6. **usposabljanje iz požarne varnosti;**
7. **spoznavanje operativnih predpisov, ki obsega najmanj:**
 - poznavanje poslovnega reda industrijskega tira;
 - osnovna znanja o značilnostih železniških vozil;
 - osnovna znanja o pravilnosti naklada na vozilih;
8. **preverjanje znanja iz predhodnih točk.**

Po končanem teoretičnem usposabljanju in preverjanju teoretične usposobljenosti, družba ali pogodbenik izda potrdilo o opravljenem preverjanju teoretične usposobljenosti.

Praktično usposabljanje za pridobitev prvega spričevala sme kandidat pričeti pri delodajalcu ali pogodbeniku po pridobljenem potrdilu o:

1. uspešno opravljenem teoretičnem usposabljanju;
2. izpolnjevanju predpisanih zdravstvenih pogojev za premikača.

Praktično usposabljanje za pridobitev prvega spričevala vsebuje:

1. delo pod nadzorom, kjer se kandidat pod nadzorom inštruktorja usposobi za opravljanje vseh del, ki jih bo kot premikač na industrijskem tiru samostojno opravljal ter spozna industrijski tir in postajne tire na katerih bo premikal, z vsemi napravami in opremo, ki so vgrajene;
2. opravljanje praktičnega izpita pred komisijo, ki jo sestavljajo predstavniki delodajalca in upravljavca in jo imenuje delodajalec.

Za pridobitev naslednjega spričevala opravlja premikač na industrijskem tiru samo praktično usposabljanje z opravljanjem praktičnega izpita preden opravlja premik tudi na postajnih tirih.

Komisija na praktičnem izpitu preveri, ali je kandidat za premikača na industrijskem tiru usposobljen, da lahko samostojno opravlja dela. Premikač na industrijskem tiru sme samostojno opravljati delo na industrijskem tiru in postajnih tirih na katerih se je usposabljal, pod pogojem, da s podpisom potrdi poznavanje industrijskega tira in postajnih tirov, na katerih se je usposabljal.

Premikač na industrijskem tiru sme samostojno opravljati delo na delovnem mestu premikača na industrijskem tiru, na katerem se ni usposabljal, ali je od zadnjega dela na industrijskem tiru preteklo več kot eno leto, če je pred tem opravil delo pod nadzorom in s podpisom potrdil poznavanje razmer in postopkov. Delodajalec nemudoma posodobi spričevalo, če je imetnik spričevala pridobil dodatne usposobljenosti glede industrijskega tira in/ali postaje.

Vodja premika na industrijskem tiru

Za zasedbo delovnega mesta OVKN delavca vodja premika na industrijskem tiru mora biti kandidat usposobljen za delo na delovnem mestu premikač ali premikač na industrijskem tiru in dodatno uspešno opraviti praktični izpit za vodjo premika na industrijskem tiru, ki se izvaja po opravljenem praktičnem usposabljanju.

Praktično usposabljanje za pridobitev prvega spričevala sme premikač ali premikač na industrijskem tiru, ki ohranja usposobljenost in ima veljavno potrdilo o izpolnjevanju predpisanih zdravstvenih pogojev, pričeti pri delodajalcu po najmanj dveh letih dela na delovnem mestu premikača ali premikača na industrijskem tiru.

Praktično usposabljanje za pridobitev prvega spričevala vsebuje:

1. delo pod nadzorom, kjer se kandidat pod nadzorom inštruktorja usposobi za opravljanje vseh del, ki jih bo kot vodja premika na industrijskem tiru samostojno

opravljal ter spozna industrijski tir in postajne tire na katerih bo premikal, z vsemi napravami in opremo, ki so vgrajene;

2. opravljanje praktičnega izpita pred komisijo, ki jo sestavljajo predstavniki delodajalca in upravljavca in jo imenuje delodajalec;
3. usposabljanje o varnosti in zdravja pri delu, glede na oceno tveganja;
4. spoznavanje operativnih predpisov, ki obsegajo najmanj:
 - poznavanje poslovnega reda industrijskega tira,
 - osnovna znanja o značilnosti železniških vozil,
 - osnovna znanja o pravilnosti naklada na vozilih.

Za pridobitev naslednjega spričevala opravlja vodja premika na industrijskem tiru samo praktično usposabljanje z opravljanjem praktičnega izpita preden vodi premik tudi na postajnih tirih.

Komisija na praktičnem izpitu preveri, ali je kandidat za vodjo premika na industrijskem tiru usposobljen, da lahko samostojno opravlja dela. Vodja premika na industrijskem tiru sme samostojno opravljati delo na industrijskem tiru in postajnih tirih, na katerih se je usposabljal, pod pogojem, da s podpisom potrdi poznavanje industrijskega tira in postajnih tirov, na katerih se je usposabljal.

Vodja premika na industrijskem tiru sme samostojno opravljati delo na delovnem mestu vodje premika na industrijskem tiru, na katerem se ni usposabljal, ali je od zadnjega dela na industrijskem tiru preteklo več kot eno leto, če je pred tem opravil delo pod nadzorom in s podpisom potrdil poznavanje razmer in postopkov na industrijskem tiru. Delodajalec nemudoma posodobi spričevalo, če je imetnik spričevala pridobil dodatne usposobljenosti glede industrijskega tira in/ali postaje.

Usposabljanje za delo strojevodje na industrijskem tiru

Pred usposabljanjem za delovno mesto strojevodja, mora kandidat od centra preverjanja pridobiti potrdilo o opravljenem preverjanju splošnega strokovnega znanja, ki je nujno potrebno za opravljanje del na delovnem mestu strojevodje. Vsebine splošnega strokovnega znanja izvaja center usposabljanja po lastnem programu usposabljanja, skladno z Prilogo IV, Direktive 2007/59 ES.

Usposabljanje za delovno mesto strojevodje zajema teoretično in praktično usposabljanje.

Usposabljanje in preverjanje strojevodij za pridobitev spričevala, v skladu z Pravilnikom o strojevodjih, centrih usposabljanja, ocenjevalcih in centrih preverjanj izvaja center usposabljanja in center preverjanja, ki obsega strokovno znanje o voznih sredstvih, strokovno znanje o infrastrukturi in po potrebi jezikovno znanje, v skladu z Prilogami V in VI, Direktive 2007/59 ES.

Po končanem usposabljanju in preverjanju iz prejšnjega odstavka se lahko nadaljuje teoretično usposabljanje iz operativnih predpisov, ki ga izvaja lastnik industrijskega tira sam ali/in pogodbenik, po programu usposabljanja, ki ga mora izdelati lastnik

industrijskega tira ali pogodbenik, v odvisnosti od izvajalca, ki pa morajo izpolnjevati še vse druge pogoje za izvajanje navedenega usposabljanja v skladu z tem navodilom.

Vsebine operativnih predpisov morajo zajemati vsaj naslednja znanja:

- poznavanje poslovnika industrijskega tira;
- osnovna znanja o značilnostih železniških vozil;
- osnovna znanja o pravilnosti naklada na vozilih;
- poznavanje zakonitosti dinamike vleke;
- način in obseg pregleda vozil;
- poznavanje nalepnic in označevanja vozil;
- poznavanja pravil nakladanja;
- poznavanje osnovnih elementih signalnovarnostnih naprav;
- poznavanje telekomunikacijskih naprav.

Po končanem usposabljanju iz prejšnjega odstavka tega navodila se lahko prične z teoretičnim preverjanjem iz operativnih predpisov, ki ga izvede lastnik in/ali pogodbenik po izpitnem katalogu, ki ga mora izdelati lastnik industrijskega tira ali pogodbenik, v odvisnosti od izvajalca preverjanja. Preverjanje se opravlja pred komisijo, ki jo imenuje lastnik in/ali pogodbenik, pri čemer v komisiji mora biti toliko članov, da so zastopani vsi predmeti.

Po končanem preverjanju iz prejšnjega odstavka, lahko kandidat prične z praktičnim usposabljanjem oz. delom pod nadzorom in preverjanjem praktične usposobljenosti, ki ga izvaja center usposabljanja, po lastnem programu usposabljanja in center preverjanja po lastnem izpitnem katalogu.

Po opravljenem prvem praktičnem izpitu za strojevodjo na industrijskem tiru, sme lastnik industrijskega tira, kot delodajalec odrediti strojevodji na industrijskem tiru usposabljanje na vlečnem vozilu drugega tipa ali industrijskem tiru in postajnih tirih, na katerih se ni usposabljal šele, ko je delavec opravljal delo strojevodje na industrijskem tiru najmanj tri mesece na vlečnem vozilu istega tipa, na katerih se je praktično usposabljal, in na industrijskem tiru in postajnih tirih, katerih poznavanje je podpisal.

Za pridobitev naslednjega spričevala opravlja strojevodja na industrijskem tiru samo praktično usposabljanje **z opravljanjem praktičnega izpita**, ki ga izvaja center usposabljanja oz. center preverjanja, po lastnem programu usposabljanja oz. lastnem izpitnem katalogu in sicer:

1. pri prehodu z enega tipa vlečnega vozila na drugi tip vlečnega vozila ali če je od zadnje vožnje na enem tipu vozila preteklo več kot tri leta se strojevodja na industrijskem tiru:
 - teoretično usposobi o posebnostih vlečnega vozila z vsemi napravami in opremo, ki je vgrajena na vozilo;
 - pri delu pod nadzorom spozna in uporablja naprave in opremo vgrajeno v vozilo ter posebnosti vlečnega vozila;

- seznanjeni s postopki za izvajanje predpisov o osebni varnosti in zaščiti pri delu glede na posebnosti vlečnega vozila;
 - opravi praktični izpit pred komisijo, ki jo sestavi center preverjanja;
2. pred pričetkom opravljanja premika na postajnih tirih, kadar je strojevodja opravljal premik samo na industrijskem tiru se strojevodja:
- teoretično usposobi o posebnostih postajnih tirov z vsemi napravami in opremo;
 - pri delu pod nadzorom spozna in uporablja naprave in opremo postajnih tirov v praksi;
 - se seznanjeni s postopki za izvajanje predpisov o osebni varnosti in zaščiti pri delu glede na posebnosti postajnih tirov;
 - opravi praktični izpit pred komisijo, ki jo sestavi center preverjanja.

Praktično usposabljanje z delom pod nadzorom **brez opravljanja praktičnega izpita** za pridobitev naslednjega spričevala mora opravljati strojevodja na industrijskem tiru

1. pri prehodu na industrijski tir, za katerega še nima spričevala;
2. če je od zadnje vožnje po industrijskem tiru ali postajnih tirih preteklo več kot eno leto.

Pred samostojnim opravljanjem dela mora strojevodja na industrijskem tiru s podpisom potrditi poznavanje razmer in postopkov na industrijskem tiru in postajnih tirih če bo na njih premikal.

Delodajalec nemudoma posodobi spričevalo, če je imetnik spričevala pridobil dodatne usposobljenosti glede vlečnih vozil, industrijskega tira ali postajnih tirov.

Delodajalec oz. lastnik industrijskega tira za OVKN na industrijskem tiru ne izdaja spričeval in dovoljen za strojevodjo, njegovi OVKN pa morajo izpolnjevati vse pogoje za pridobitev navedenih dokumentov, kar pomeni, da delodajalec vodi vse podatke, ki so potrebni za pridobitev navedenih dokumentov.

8.4.6. Udeležba pri teoretičnem usposabljanju

Udeležba kandidatov pri teoretičnem usposabljanju je obvezna v obsegu predvidenim z učnim načrtom. Za udeležbo se šteje prisotnost kandidatov v predavalnici in/ali usposabljanje preko spletne učilnice.

8.4.7. Izvedba praktičnega usposabljanja

Praktično usposabljanje za vse OVKN, razen za strojevodjo izvaja delodajalec ali pogodbenik v skladu z lastnimi učnimi načrti.

Delodajalec ali pogodbenik imenuje za OVKN, ki niso strojevodje, za praktično usposabljanje, mentorja praktičnega usposabljanja. Mentor se lahko imenuje za več kandidatov, ki se hkrati praktično usposabljujejo. Naloge mentorja so zlasti v tem, da:

- vodi in koordinira delo inštruktorjev;
- spremlja uspešnost dela kandidata;
- predlaga kandidata za opravljanje preverjanja praktične usposobljenosti.

Delodajalec ali pogodbenik za delo pod nadzorom imenuje za vsakega kandidata inštruktorja. Naloga inštruktorja je usposobiti kandidata za dela na tistem delovnem mestu, na katerem kandidata usposablja. V času usposabljanja inštruktor odgovarja za varnost prometa.

V primeru, da delodajalec nima kadrovskih, materialnih ali drugih pogojev lahko v skladu s svojim Poslovnikom na industrijskem tiru in tem navodilom, za izvedbo praktičnega usposabljanja najame Pogodbenika. Pogodbenik mora za izvedbo nalog mentorja in inštruktorja izpolnjevati pogoje predpisane v delodajalčevem Poslovniku industrijskega tira in tem navodilom, glede na naloge, ki jih opravlja po pogodbi.

Zapisi o praktičnem usposabljanju se morajo voditi v skladu, obliki in vsebini, ki mora biti predpisana v Poslovniku industrijskega tira ali dokumentih pogodbenika, v odvisnosti, kdo izvaja praktično usposabljanje.

8.4.8. Trajanje praktičnega usposabljanja

(1) Minimalni čas praktičnega usposabljanja OVKN, je prikazan v spodnji tabeli:

OVKN	Minimalni čas praktičnega usposabljanja za pridobitev prvega spričevala (ur)	Minimalni čas praktičnega usposabljanja za drugo vrsto naprave, drugi tip vozila, drugo postajo, službeno mesto ali progo (del proge)
STROJEVODJA NA INDUSTRIJSKEM TIRU (izvaja center usposabljanja)	172 ur	1. prvo spoznavanje druge postaje se opravi s praktičnim usposabljanjem v obliki opravljanja premikalnih del pod nadzorom v eni dnevni (12 ur) in eni nočni izmeni, brez opravljanja praktičnega izpita. V kolikor postaja ni zasedena s stalno premikalno skupino, se praktično usposabljanje opravi v dveh dnevni izmenah, brez opravljanja praktičnega izpita. 2. če strojevodja na industrijskem tiru ni opravljal premikalnega dela na industrijskem tiru več kot eno leto, obnovi poznavanje razmer z opravljanjem

		<p>praktičnega usposabljanja z delom pod nadzorom v eni dnevni izmeni (12 ur), brez opravljanja praktičnega izpita;</p> <p>3. delo na drugem tipu premikalne lokomotive ali če so od zadnje vožnje na enem tipu premikalne lokomotive pretekla več kot tri leta, strojevodja na industrijskem tiru opravi praktično usposabljanje z delom pod nadzorom v trajanju 60 ur, z opravljanjem praktičnega izpita;</p> <p>4. 16 ur za opravljanje premika na postajnih tirih, kadar je strojevodja na industrijskem tiru opravljal premik samo na industrijskem tiru.</p>
VODJA PREMIKA NA INDUSTRIJSKEM TIRU (izvaja delodajalec ali pogodbenik)	24 ur	10 ur
PREMIKAČ NA INDUSTRIJSKEM TIRU (izvaja delodajalec ali pogodbenik)	40 ur	10 ur

Praktično usposabljanje se opravlja v enakih časovnih izmenah, kot se opravlja delo OVKN, za katerega se delavec usposablja.

Izvajalec lahko za potrebe praktičnega usposabljanja uporablja simulatorje in druga tehnična sredstva s katerimi lahko nadomesti največ polovico minimalnega časa praktičnega usposabljanja.

Kandidat za delo na delovnem mestu OVKN lahko pristopi k praktičnem usposabljanju, če čas, od preverjanja teoretične usposobljenosti do pričetka praktičnega usposabljanja, ni daljši od enega leta.

8.5. PREVERJANJA USPOSABLJENOSTI OSEBJA, KI OPRAVLJA VARNOSTNE KRITIČNE NALOGE

8.5.1. Pomen in obseg preverjanja usposobljenosti

Preverjanje pomeni postopek preverjanja usposobljenosti OVKN na podlagi izpitnih katalogov, ki jih izdela delodajalec in izpitnih katalogov, ki jih izdela center preverjanja, ki je priznan s strani varnostnega organa.

Preverjanje usposobljenosti OVKN, obsega preverjanje znanja iz vsebin, ki se nanašajo na:

1. Splošno strokovno znanje za strojevodje;
2. Teoretično preverjanje znanj o voznih sredstvih in infrastrukturi za strojevodje, med katere sodijo tudi nacionalne vsebine
3. operativne predpise delodajalca, tirnih vozil in naprav;
4. predpise s področja varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti;
5. po potrebi, predpise sistema varnega upravljanja upravljavca, za lastnike industrijskega tira, ki prehajajo na JŽI.

8.5.2. Ocenjevalci preverjanja usposobljenosti

Preverjanje usposobljenosti OVKN, izvaja center, delodajalec in/ali pogodbenik, skladno z svojimi izpitnimi katalogi.

Ocenjevalci preverjanja usposobljenosti OVKN morajo izpolnjevati pogoje, ki so podrobno opredeljeni v točki 8.5.4 tega navodila

Preverjanje praktične usposobljenosti OVKN, razen za strojevodje izvaja delodajalec sam, razen v primeru, kadar je delodajalec za preverjanje praktične usposobljenosti sklenil pogodbo in pooblastil pogodbenika.

Ocenjevalce preverjanja praktične usposobljenosti strojevodij določi center preverjanja.

8.5.3. Metode preverjanja usposobljenosti

Preverjanje usposobljenosti se opravlja skladno z izpitnimi katalogi. Preverjanje je lahko pisno in/ali ustno ali na daljavo v spletni učilnici. Potrebno je zagotoviti zaupnost vprašanj, ki so predvidena za preverjanje usposobljenosti.

Preverjanja usposobljenosti se izvajajo na pregleden način, da se zagotovi dovolj dokumentiranih dokazov in da so vključene vse vsebine iz izpitnega kataloga.

Zagotoviti je potrebno nepristransko in nediskriminatorno izvajanje preverjanja usposobljenosti, brez vsakega pritiska in spodbud, ki bi lahko vplivali na presojo ali rezultat preverjanja usposobljenosti, ter na način opravljanja preverjanja.

8.5.4. Pogoji usposabljanja in preverjanja za lastnika industrijskega tira oziroma pogodbenika

Za izvajanje usposabljanja in preverjanja usposobljenosti OVKN, ki jih izvaja lastnik industrijskega tira in/ali pogodbenik, morajo izpolnjevati minimalne materialne, kadrovske in organizacijske pogoje ter učinkovito vodstveno strukturo, ki zagotavlja ocenjevalcem ustrezne kvalifikacije in izkušnje za izvajanje preverjanja usposobljenosti.

Minimalni materialni pogoji, ki jih morajo zagotoviti so:

1. ustrezen prostor, kjer se izvaja usposabljanje in preverjanje teoretičnega dela usposobljenosti z zagotovljenimi minimalnimi pogoji za delo (1,5 m² delovne površine na kandidata in ocenjevalca, ustrezna tehnična oprema);
2. dostop do ustreznih delovnih sredstev (vlečna vozila, signalnovarnostne in telekomunikacijske naprave ali simulatorje in druga tehnična sredstva) za usposabljanje in preverjanje praktičnega dela usposobljenosti.

Minimalni kadrovski pogoji, ki se morajo zagotoviti pri izvajanju usposabljanja in preverjanja so:

1. izvajalci usposabljanja in preverjanja ter ocenjevalci preverjanje teoretične usposobljenosti morajo imeti najmanj srednješolsko izobrazbo 5. ravni, andragoško usposobljenost v obsegu najmanj 24 pedagoških ur in najmanj 5 let delovnih izkušenj na delovnem mestu, na katerem mora poznati tudi vsebine, ki so potrebne za delo na delovnem mestu, za katerega kandidata usposablja ali preverja, ter opravljeno redno in po potrebi izredno preverjanje strokovne usposobljenosti iz nacionalnih predpisov,
2. predsedniki komisije za preverjanje teoretične in praktične usposobljenosti, mora imeti vsaj za eno stopnjo višjo izobrazbo, kot je predvidena za delovno mesto, za katerega se preverjanje praktične usposobljenosti opravlja, ter opravljeno redno in po potrebi izredno preverjanje strokovne usposobljenosti iz nacionalnih predpisov,
3. ostali člani komisije za preverjanje praktične usposobljenosti morajo, imeti vsaj pet let delovnih izkušenj in veljaven praktični izpit za delovno mesto, za katero se opravlja preverjanje praktične usposobljenosti, ali izpit za delovno mesto, na katerem morajo poznati tudi vsebine, ki so potrebne za delo na delovnem mestu, za katerega kandidat opravlja preverjanje praktične usposobljenosti, ter opravljeno redno in po potrebi izredno preverjanje strokovne usposobljenosti iz nacionalnih predpisov.

Organizacijski pogoji, ki jih mora zagotoviti so:

1. stalen nadzor in hranjenje dokumentacije nad dejavnostmi povezanimi s preverjanjem usposobljenosti;
2. izvajanje neodvisnih ocenjevanj, povezanimi s preverjanjem usposobljenosti, v časovnih presledkih, ki niso daljši od dveh let, in ki ga opravijo kvalificirane osebe, ki same ne opravljajo dejavnost, ki so predmet ocenjevanja;
3. hranjenje dokumentacije o rezultatih neodvisnega ocenjevanja in dokumentiranje odprave pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene pri neodvisnem ocenjevanju.

Centri usposabljanja, centri preverjanja in ocenjevalci morajo izpolnjevati, materialne in kadrovske pogoje iz Priloge 3 in 4 Pravilnika o strojevodjih, centrih usposabljanja, ocenjevalci in centri preverjanja.

8.6. ORGANIZACIJA IN PREVERJANJE USPOSOBLJENOSTI

Organizacija in preverjanje usposobljenosti, za vse OVKN, ki niso strojevodje izvaja delodajalec in/ali pogodbenik, v skladu z to točko in njenimi podtočkami. Navedene vsebine si mora lastnik predpisati v svojem poslovniku.

Organizacijo in izvedbo preverjanja usposobljenosti kandidata za delovno mesto strojevodja na industrijskem tiru, izvaja pooblaščen center v skladu z podeljenimi pristojnostmi varnostnega organa RS.

8.6.1. Priprava na izvedbo preverjanja teoretične usposobljenosti

Delodajalec in/ali pogodbenik izbere ocenjevalce programov preverjanja za OVKN, ki niso strojevodje (za strojevodje samo za programe iz operativnih predpisov) in v primeru najema, sklene z njimi pogodbe o sodelovanju. Potrebno je zagotoviti ustrezno število ocenjevalcev za posamezen program, da so izpitni katalogi v celoti izvedeni.

Preverjanja teoretične usposobljenosti se izvajajo po programih in izpitnih katalogih.

Pogoj za pristop k preverjanju teoretične usposobljenosti so pozitivne ocene iz vseh predmetov iz Obvestila o uspehu, pogodbenik izda kandidatu.

Kandidat se na preverjanje teoretične usposobljenosti prijavi s Prijavo za opravljanje preverjanja teoretične usposobljenosti.

Delodajalec in/ali pogodbenik izdata Sklep o opravljanju preverjanja teoretične usposobljenosti.

Delodajalec in/ali pogodbenik vodita Zapisnik o preverjanju teoretične usposobljenosti.

Na podlagi Zapisnika o preverjanju teoretične usposobljenosti, delodajalec in/ali pogodbenik izdata za kandidata, ki je opravil preverjanje teoretične usposobljenosti,

potrdilo o opravljenem preverjanju teoretične usposobljenosti. V primeru, da preverjanje izvaja pogodbenik, vso dokumentacijo posreduje delodajalcu, ki poskrbi, da bo dokument vročen delavcu, kopija pa vložena v osebno mapo.

Pogodbenik posreduje informacijo o rezultatih teoretičnega preverjanja delodajalcu.

8.6.2. Izvedba preverjanja teoretične usposobljenosti

Izvedbo preverjanja teoretične usposobljenosti kandidata za delovno mesto OVKN, ki niso strojevodje (za strojevodje delodajalec ali/in pogodbenik preverja samo vsebine iz operativnih predpisov) opravlja delodajalec in/ali pogodbenik.

Preverjanje teoretične usposobljenosti obsega:

1. Preverjanja usposobljenost iz nacionalnih predpisov;
2. Preverjanja usposobljenost iz operativnih predpisov delodajalca, tirnih vozil in naprav, vključno iz vsebin Poslovnika na industrijskem tiru;
3. Preverjanja usposobljenost s področja varstva in zdravja pri delu in požarne varnosti;
4. Po potrebi preverjanja usposobljenost iz SVU upravljavca, če lastnik industrijskega tira prehaja na JŽI in nazaj.

8.6.3. Preverjanje teoretične usposobljenosti

Pogoj za dokončanje teoretičnega usposabljanja je uspešno opravljeno preverjanje teoretične usposobljenosti kandidata za delovno mesto OVKN, razen za strojevodje (delodajalec ali/in pogodbenik za strojevodje preverja samo operativne predpise) pred izpitno komisijo, ki jo imenuje delodajalec in/ali pogodbenik.

Izpitna komisija je sestavljena iz predsednika in najmanj enega ocenjevalca. Članov v komisiji mora biti toliko, da so preverjeni vsi predmeti iz izpitnega kataloga. Predsednik komisije mora izpolnjevati pogoje za ocenjevalca in mora imeti najmanj eno stopnjo višjo izobrazbo ustrezne smeri, kot je predvideno za delovno mesto, za katerega se preverja teoretična usposobljenost.

Predsednik je odgovoren za potek in izvedbo preverjanja teoretične usposobljenosti, vodenje dokumentacije pri preverjanju in sporočanju ocene preverjanja kandidatom.

Na preverjanje teoretične usposobljenosti, se lahko prijavi kandidat, ki je opravil obveznosti iz učnega načrta in je pridobil pozitivne zaključne ocene iz vseh predmetov.

V primeru, da pogodbenik izvaja preverjanje teoretične usposobljenosti je dolžan v skladu z sklenjeno pogodbo, pripraviti in arhivirati dokumentacijo v zvezi z izvedbo preverjanja teoretičnega usposabljanja (Sklep o opravljanju preverjanja teoretične usposobljenosti in o imenovanju komisije, vodenje Zapisnika o preverjanju teoretične

usposobljenosti). Prav tako izda potrdila v zvezi s preverjanjem teoretične usposobljenosti (Obvestilo o uspehu, Potrdilo o opravljenem preverjanju teoretične usposobljenosti).

Pri predmetih, ki se preverjajo pisno in ustno je pogoj za opravljanje ustnega dela, da je pred tem, kandidat uspešno opravil pisni del izpita. Kandidat uspešno opravi preverjanje teoretične usposobljenosti, ko doseže najmanj 80% točk pri pisnem in/ali ustnem preverjanju pred izpitno komisijo.

Če je kandidat uspešno opravil preverjanje teoretične usposobljenosti iz vseh predmetov, ga izpitna komisija oceni s pozitivno oceno **»je opravil/a«**. Če je kandidat na izpitu neuspešen, pri enem ali več predmetih, ga izpitna komisija oceni z negativno oceno **»ni opravil/a«**. Za pozitivno oceno kandidata pri posameznem predmetu, morajo biti člani izpitne komisije enotni.

Kandidat ima pravico v roku treh dneh po prejemu rezultata o preverjanju teoretične usposobljenosti, vložiti pisni ugovor zoper rezultat pri izvajalcu preverjanja. Delodajalec ali pogodbenik preveri upravičenost podanega ugovora. V primeru upravičenosti podanega ugovora imenuje v roku treh dni komisijo, ki jo sestavljajo drugi člani. Nova komisija mora najkasneje v treh dneh od dneva imenovanja, ponovno oceniti znanje kandidata. Ocena novoimenovane komisije je dokončna.

Če je kandidat neuspešen pri prvem preverjanju teoretične usposobljenosti ima možnost, še dvakrat opravljati izpite samo iz predmetov, ki so bili na predhodnem izpitu negativno ocenjeni.

Po uspešno opravljenem preverjanju teoretične usposobljenosti se zaključi teoretično usposabljanje. Pogodbenik izda kandidatu potrdilo o teoretični usposobljenosti in obvestilo o uspehu pri posameznih predmetih.

Po uspešno zaključenem teoretičnem usposabljanju in preverjanju teoretične usposobljenosti vključno s preverjanjem znanja iz vsebin varstva in zdravja pri delu ter požarnega varstva, se kandidata napoti na praktično usposabljanje.

8.6.4. Prijava kandidata na preverjanje praktične usposobljenosti

Po opravljenem praktičnem usposabljanju za pridobitev prvega spričevala delodajalec prijavi kandidata na preverjanje praktične usposobljenosti, s [Prijavo za opravljanje preverjanja praktične usposobljenosti](#), ki jo za strojevodje pošlje centru preverjanja, za ostale OVKN prijavnico pošlje pogodbeniku, v kolikor preverjanja ne izvaja sam.

Center oz. pogodbenik pripravi [Odločbo – preverjanje praktične usposobljenosti in o sestavi komisije za opravljanje preverjanja praktične usposobljenosti](#), ki jo imenuje za strojevodje center preverjanja, za ostale OVKN pa sporazumno pogodbenik in delodajalec.

Center preverjanja celotni postopek in način prijave za preverjanje praktične usposobljenosti strojevodij vodi v skladu z svojimi dokumenti, ki so bili potrjeni s strani varnostnega organa RS, pri postopku pridobitve pooblastila za verifikacijo centra preverjanja.

Za OVKN, ki niso strojevodje celotne postopke prijave preverjanja praktične usposobljenosti vodi delodajalec oz. lastnik industrijskega tira, v skladu z svojim izdelanim Poslovníkom na industrijskem tiru in tem navodilom.

8.6.5. Preverjanje praktične usposobljenosti

Preverjanje praktične usposobljenosti OVKN poteka na praktičnem izpitu, ki ga izvaja za strojevodje center preverjanja za ostale OVKN delodajalec ali delodajalec in pogodbenik, vsak v skladu z svojimi izpitnimi katalogi.

Preverjanje praktične usposobljenosti OVKN, izvaja komisija, ki jo imenuje za strojevodje center preverjanja, za ostale OVKN delodajalec ali delodajalec in pogodbenik, pri katerem se bo opravljalo praktično usposabljanje. Komisija mora imeti predsednika in najmanj enega člana.

Center preverjanja izvaja preverjanje praktične usposobljenosti strojevodij, v skladu z določbami Pravilnika o strojevodjih, centrih usposabljanja, ocenjevalcih in centrih preverjanja.

Za kandidate OVKN, ki niso strojevodje se opravlja praktični izpit pod nadzorom inštruktorja, pri katerem je opravljal delo pod nadzorom, in na istem delovnem mestu, na katerem se je kandidat usposabljal. V primeru, da opravljanje praktičnega izpita pri inštruktorju, pri katerem se je kandidat praktično usposabljal, iz opravičljivega razloga ni mogoče zagotoviti, se lahko praktični izpit opravi pri drugem inštruktorju, ki opravlja delo na istem delovnem mestu OVKN, na katerem bo opravljen praktični izpit.

Za varnost železniškega prometa v času praktičnega izpita je odgovoren inštruktor na delovnem mestu, kjer se izpit opravlja.

Komisija mora na praktičnem izpitu preveriti takšen obseg dela, da lahko ugotovi, če je kandidat sposoben samostojno opravljati delo, in ga mora o tem ustno seznaniti.

Komisija na praktičnem izpitu ocenjuje praktično opravljanje dela kandidata in usposobljenost, predpisano za delovno mesto, za katerega opravlja praktični izpit.

Kandidat z podpisom na izjavi potrdi, da se čuti sposobnega samostojno opravljati delo na delovnem mestu, za katerega je opravljal praktični izpit.

Kandidatu, ki je uspešno opravil preverjanje praktične usposobljenosti in podpisal Izjavo, pogodbenik izda potrdilo o opravljenem praktičnem izpitu in spričevalo.

Kandidat ima pravico v roku treh dni po prejemu rezultata o preverjanju praktične usposobljenosti, vložiti ugovor zoper rezultat. Delodajalec in/ali pogodbenik v roku treh dni imenuje novo komisijo. Komisija mora najkasneje v treh dneh od dneva imenovanja, ponovno oceniti znanje kandidata, ki je vložil ugovor. Ocena te komisije je dokončna.

Za vodenje evidence poteka praktičnega usposabljanja in preverjanja se uporabljajo obrazci izvajalca praktičnega usposabljanja oz. preverjanja in sicer:

1. Dnevnik dela pod nadzorom,
2. Prijava za opravljanje preverjanja praktične usposobljenosti;
3. Odločba – preverjanje praktične usposobljenosti;
4. Zapisnik o preverjanju praktične usposobljenosti;
5. Izjava;
6. Potrdilo o opravljenem preverjanju praktične usposobljenosti.

V primeru, kadar pogodbenik izvja usposabljanje in/ali preverjanje praktične usposobljenosti OVKN, ki niso strojevodje mora vso dokumentacijo posredovati delodajalcu, ki pa jo arhivira in hrani na način, kot si predpiše v svojem Poslovniku na industrijskem tiru.

Pogodbenik dokumentacijo v zvezi s preverjanjem praktične usposobljenosti hrani in arhivira v skladu z svojimi dokumentih.

Kandidat mora po uspešno opravljenem praktičnem preverjanju podpisati izjavo o poznavanju krajevnih razmer, tehnološkega procesa dela, sredstev in naprav.

8.7. SPRIČEVALA IN DOVOLJENJE ZA STROJEVODJO

Spričevalo je dokument, iz katerega je razvidna praktična usposobljenost OVKN za posamezno delovno mesto, glede na kraj dela in vrsto naprave oziroma tirnega vozila. Vsak OVKN ima eno ali več spričeval.

Dovoljenje za strojevodjo je dokument iz katerega je razvidno, da strojevodja izpolnjuje minimalne pogoje, ki se nanašajo na zdravstvene in izobrazbene zahteve ter zahteve splošne strokovne usposobljenosti.

Za vožnjo premikalnih lokomotiv, delovnih vlakov, drugih vozil za opravljanje premika in vzdrževalnih del in vseh drugih vrst lokomotiv, kadar se le-te uporabljajo samo za premik, strojevodja mora imeti spričevalo za kategorijo »A« in veljavno dovoljenje za strojevodjo, razen v primeru za upravljanje vlečnega vozila pri premikalnih vožnjah iz JŽI na industrijski tir ali obratno, če se ta premik izvaja v soglasju upravljavca, kar velja tudi za premikalno osebje lastnika industrijskega tira.

V skladu z prejšnjim odstavkom upravljavec na podlagi določil šestega (6) odstavka, 4. člena, Pravilnika o strojevodjih, centrih usposabljanja, ocenjevalcih in centrih preverjanja, na tem mestu predpisuje postopke in pogoje za pridobitev soglasja upravljavca, ki se nanašajo na lastnike industrijskih tirov, ki prehajajo na JŽI in obratno, in sicer:

- Strojvodja mora imeti vsa usposabljanja, preverjanja in izpopolnjevanja, ki veljajo za strojevodjo predpisana s tem navodilom,
- Namesto dovoljenja za strojevodjo, mora lastnik vzpostaviti in voditi lastno evidenco iz katere bo razvidno, da posamezni strojevodja izpolnjuje zdravstvene zahteve, zahteve, ki se nanašajo na izobrazbo in zahteve splošne strokovne usposobljenosti,
- Namesto spričevala za strojevodjo, mora lastnik industrijskega tira vzpostaviti in voditi lastno evidenco iz katere bo razvidno po katerih železniških infrastrukturah strojevodja lahko vozi in katera vozna sredstva strojevodja lahko upravlja,
- Navedene vsebinske zahteve, si morajo lastniki predpisati v svojih Poslovnih na industrijskih tirih, in za nji pridobiti potrditev od upravljavca JŽI.

Za pridobitev soglasja upravljavca za dostop do JŽI, si mora lastnik industrijskega tira v Poslovniku industrijskega tira tudi za vse ostale OVKN, predpisati minimalne zahteve, ki so navedene v prejšnjih alinejah za strojevodje.

8.8. IZPOPOLNJEVANJE

8.8.1. Izvajanje izpopolnjevanja

Delodajalec v Poslovniku na industrijskem tiru si mora predpisati in zagotoviti izvajanje strokovnega izpopolnjevanja, s katerim se ohrani usposobljenost OVKN in preverja strokovna usposobljenost na določenih delovnih mestih OVKN kjer se opravljajo dela, povezana z varnostjo in urejenostjo železniškega prometa,

Izpopolnjevanje obsega izpopolnjevanja iz:

1. nacionalnih predpisov,
2. operativnih predpisov delodajalca, tirnih vozil in naprav, med katere tudi spada Poslovník na industrijskem tiru,
3. predpisov sistema varnega upravljanja upravljavca, v primeru prehajanja tirnih vozil na JŽI in obratno, predvsem Postajnega poslovnega reda (PPR) in Tehnološkega procesa dela postaje (TPDP)

Redno in izredno izpopolnjevanje lahko izvajajo lastniki industrijskih tirov ali/in pogodbeniki, ki izpolnjujejo kadrovske, materialne in organizacijske pogoje določene v naslednji točki tega navodila.

Izvajanje strokovnega izpopolnjevanja mora biti izvedeno tako, da zagotavlja pravičen in nediskriminatoren dostop vsem OVKN.

Izpopolnjevanje se lahko izvede na različne načine in sicer: kot klasičen pouk v učilnici, spoznavanje vozil in naprav na železniškem omrežju ali preko simulatorjev ter preko spletne učilnice.

8.8.2. Minimalni pogoji za izpopolnjevanje

Za strokovno izpopolnjevanje mora delodajalec in/ali pogodbenik izpolnjevati minimalne materialne, kadrovske in organizacijske pogoje.

Minimalni materialni pogoji za izpopolnjevanje so:

1. dostop do ustreznih delovnih sredstev (tirnih vozil, signalnovarnostnih in telekomunikacijskih naprav, stabilnih naprav električne vleke ...);
2. ustrezen prostor, kjer se izvaja izpopolnjevanje, z zagotovljenimi minimalnimi pogoji za delo (1,5 m² delovne površine na udeleženca in izvajalca, opremo za izvajanje strokovnega izpopolnjevanja), če izvaja tudi teoretično izpopolnjevanje.

Izvajanje izpopolnjevanja OVKN v izrednih razmerah oziroma kadar izvajalec izpopolnjevanja OVKN ne more zagotoviti, da bi izvajanje izpopolnjevanja OVKN potekalo pod minimalnimi materialnimi pogoji, ki so navedeni v drugem odstavku tega člena se lahko izvede izpopolnjevanje OVKN preko aplikativnih orodij, s primerno osebno, strojno in programsko računalniško opremo, ki v tehničnem smislu omogoča izvedbo izpopolnjevanja OVKN na daljavo. Tematika mora biti obravnavana, posredovana in shranjena s strani izvajalcev na enak način kot pri klasični izvedbi izpopolnjevanja OVKN.

Minimalni kadrovski pogoji za izvajanje izpopolnjevanja so:

1. izvajalci izpopolnjevanja morajo imeti najmanj srednjo strokovno ali splošno izobrazbo ustrezne smeri, andragoško usposobljenost, pet let delovnih izkušenj na delovnem mestu, na katerem morajo poznati tudi vsebine, ki so potrebne za delo na delovnem mestu, za katerega kandidata usposablja, in opravljeno preverjanje znanja. Šteje se, da so izvajalci izpopolnjevanja andragoško usposobljeni, kolikor takšno usposobljenost izkažejo s potrdilom o opravljenem usposabljanju s področja osnovnih andragoških znanj v obsegu najmanj 24 pedagoških ur.

OVKN in delavci, ki opravljajo dela, povezana z varnostjo in urejenostjo železniškega prometa, morajo stalno izpopolnjevati svoje strokovno znanje s samoizobraževanjem, rednim izpopolnjevanjem in izrednim izpopolnjevanjem.

8.8.3. Obseg izpopolnjevanja in plan izpopolnjevanja

Naziv delovnega mesta	Minimalno letno število ur	
	Vsebine, ki se nanašajo na nacionalne varnostne predpise	Vsebine, ki se nanašajo na operativne predpise in znanje o tirnih vozilih, napravah
Premikač na industrijskem tiru	3	5
Vodja premika na industrijskem tiru	3	5
Strojvodja na industrijskem tiru	4	8

Predvideno minimalno letno število ur mora biti enakomerno porazdeljeno po zaporednih ciklikih tekom celotnega koledarskega leta.

V minimalnem letnem številu ur izpopolnjevanja niso zajete ure opravljenega izrednega izpopolnjevanja ali rednega oziroma izrednega preverjanja strokovne usposobljenosti.

Redno izpopolnjevanje se izvaja v enakomernih ciklikih planiranih tekom celotnega leta. Število ciklusov je odvisno od letnega obsega predvideni ur za posamezno delovno mesto OVKN.

Izredno izpopolnjevanje zagotovi delodajalec ob:

- pomembnejših tehničnih in tehnoloških spremembah na tirnih vozilih, napravah ali infrastrukturi;
- izdaji novih ali bistveni spremembi obstoječih predpisov;
- sumu, da delavci niso dovolj usposobljeni.

Redno izpopolnjevanje mora biti organizirano in izvedeno v skladu z letnim planom, učnimi načrti, izvedbenim načrtom in vsebinskimi predlogi delodajalca.

Osnutek letnega plana rednega izpopolnjevanja delodajalca izdelava in ga v primeru, da izpopolnjevanje ne izvaja sam posreduje pogodbeniku v potrditev. Uskladitev in potrditev plana izpopolnjevanja za naslednje leto se zaključi do konca meseca decembra tekočega leta.

V primeru, da redno izpopolnjevanje izvaja pogodbenik, izdelava tudi izvedbeni načrt rednega izpopolnjevanja po posameznih ciklikih in ga z razpisom posreduje delodajalcu.

V primeru, da izredno izpopolnjevanje izvaja pogodbenik, na podlagi naročila in posredovanih vsebin s strani delodajalca izdelava tudi izvedbeni načrt izrednega izpopolnjevanja ter ga z razpisom posreduje delodajalcu.

8.8.4. Udeležba na izpopolnjevanju

Udeležba na rednem in izrednem izpopolnjevanju je za delavce na delovnih mestih OVKN obvezna. Na podlagi razpisa izpopolnjevanja za posamezni redni ali izredni cikel, mora delodajalec izdelati raspored udeležbe delavcev pri izpopolnjevanju in jih obvesti o terminu in lokaciji izvedbe.

O morebitni neudeležbi razporejenih delavcev na izpopolnjevanju mora izvajalec izpopolnjevanja, o tem obvestiti delodajalca oziroma naročnika izpopolnjevanja.

Izvajalec rednega ali izrednega izpopolnjevanja, mora voditi zapis in evidenco o prisotnosti delavcev na izpopolnjevanju ter jo posredovati pogodbeniku in delodajalcu.

Neopravljene obveznosti iz posameznih rednih ali izrednih ciklov izpopolnjevanja v tekočem letu, se lahko nadoknadijo z udeležbo delavca na naknadno razpisanem manjkajočem ciklusu izpopolnjevanja ali z uspešno opravljenim izrednim preverjanjem strokovne usposobljenosti. V kolikor delavec, ne opravi predvidenih letnih obveznosti izpopolnjevanja, se ga v naslednjem letu ne sme razporediti na delovno mesto OVKN, dokler uspešno ne opravi izrednega preverjanja usposobljenosti.

Redno in izredno izpopolnjevanje je organizirano in izvedeno v skladu z letnim planom, učnimi načrti, izvedbenim načrtom in vsebinskimi predlogi delodajalca.

Zapisi, ki se uporabljajo pri izpopolnjevanju jih morajo predpisati lastniki industrijskih tirov v Poslovniku na industrijskem tiru, v kolikor izpopolnjevanje dajo pogodbeniku, pa mora pogodbenik voditi zapise v skladu z svojimi akti in jih na koncu izročiti lastniku oz. delodajalcu.

8.9. OHRANJANJE STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI

8.9.1. Ohranjanje veljavnosti spričevala

Za ohranjanje usposobljenosti OVKN mora delodajalec poskrbeti da se/so OVKN:

1. udeležujejo rednega in izrednega izpopolnjevanja;
2. uspešno opraviti redno preverjanje strokovne usposobljenosti;
3. uspešno opraviti izredno preverjanje strokovne usposobljenosti;
4. uspešno opraviti redni in po potrebi izredni zdravniški pregled.

8.9.2. Izvedba rednega in izrednega preverjanja strokovne usposobljenosti

Izvedbo rednega in izrednega preverjanja strokovne usposobljenosti OVKN, ki niso strojevodje opravlja delodajalec in/ali pogodbenik, skladno s pogodbo in pooblastilom, redno oz. izredno preverjanje strokovne usposobljenosti strojevodij razen operativnih predpisov izvaja pooblaščen center preverjanja.

Pristojnosti za redno in izredno preverjanje strokovne usposobljenosti so, da:

1. Delodajalec ali pogodbenik preverja strokovno usposobljenost iz nacionalnih in operativnih predpisov, za OVKN, ki niso strojevodje;
2. Center preverjanja preverja strojevodje iz vsebin, ki se nanašajo na strokovna znanja o voznih sredstvih in infrastrukturi, razen operativnih predpisov in po potrebi jezikovnega znanja.

8.9.3. Preverjanje strokovne usposobljenosti

Za ohranjanje strokovne usposobljenosti morajo delavci lastnika industrijskega tira na delovnem mestu OVKN, ki ni strojevodja opravljati redna in po potrebi izredna preverjanja teoretične strokovne usposobljenosti iz nacionalnih in operativnih predpisov.

Redna in izredna preverjanja strokovne usposobljenosti OVKN izvaja Pogodbenik in/ali delodajalec, ki izpolnjuje pogoje navedene v tem navodilu.

Redna in po potrebi izredna preverjanja teoretične strokovne usposobljenosti OVKN na delovnem mestu strojevodja izvaja pooblaščen center preverjanja razen operativnih predpisov iz:

- strokovnega znanja o voznih sredstvih, med katere sodijo tudi nacionalni predpisi,
- strokovnega znanja o infrastrukturi med katere sodijo tudi nacionalni predpisi in
- po potrebi jezikovnega znanja.

Preverjanje strokovne usposobljenosti OVKN je komisijsko in se lahko izvede na različne načine: ustno, pisno ali preko spletne učilnice.

Redna preverjanja strokovne usposobljenosti se opravljajo na vsaka tri leta. Preverjanje vsaka tri leta pomeni, da od datuma prejšnjega preverjanja ni preteklo več kot tri leta.

Delavci, ki opravljajo dela pri izdelavi in razlagi operativnih predpisov, usposabljanju in izpopolnjevanju OVKN in pri organizaciji in nadzoru nad delom OVKN, morajo pred opravljanjem teh del opraviti izredno preverjanje teoretične usposobljenosti znanja iz vsebin nacionalnih predpisov, ki jih morajo obvladati OVKN, na katere se bo njihovo delo nanašalo, razen če je delavec opravil redno ali izredno preverjanje strokovne usposobljenosti v roku, krajšem od treh let.

Teoretično usposobljenost iz poznavanja nacionalnih predpisov se delavce, ki opravljajo dela pri izdelavi in razlagi operativnih predpisov, usposabljanju in izpopolnjevanju OVKN in pri organizaciji in nadzoru nad delom OVKN, mora redno preverjati vsaka tri leta, ob spremembi obstoječih predpisov, v kolikor spremembe vplivajo na varnost železniškega prometa, pa tudi izredno, pred komisijo lastnika industrijskega tira ali/in pogodbenika, ki morajo izpolnjevati vse pogoje določene v tem navodilu.

Rednega preverjanja strokovne usposobljenosti OVKN ni potrebno ponovno opravljati, v kolikor je bil le-ta uspešno preverjen v okviru celotnega programa usposabljanja za OVKN in od preverjanja ni minilo več kot tri leta.

Izredno preverjanje strokovne usposobljenosti OVKN se mora opraviti:

1. pred nastopom dela, če je odsotnost z dela trajala dlje od enega leta, iz poznavanja nacionalnih predpisov, operativnih predpisov delodajalca in predpisov SVU upravljavca, v kolikor lastnik industrijskega tira z lastnimi vozili prehaja na JŽI in obratno, predvsem iz vsebin PPR in TPDP ;
2. če bi delavec zaradi nepoznavanja predpisov lahko ogrozil varnost železniškega prometa ali če ne izpolnjuje predpisanih obveznosti glede izpopolnjevanja;
3. ob izdaji novih nacionalnih predpisov, operativnih predpisov delodajalca in predpisov SVU upravljavca ali ob njihovi bistveni spremembi;
4. ob pomembnejših tehničnih in tehnoloških spremembah na vozilih in/ali napravah;
5. če se delavec ne udeleži vseh ur izpopolnjevanja v preteklem letu v rednih, izrednih in dodatnih ciklikih pred razporeditvijo delavca v izmeno v naslednjem letu.

Preverjanje strokovne usposobljenosti se opravlja pred komisijo, ki jo imenuje center, pogodbenik in/ali delodajalec.

Komisija za redno in izredno preverjanje strokovne usposobljenosti za OVKN, ki niso strojevodje je sestavljena iz najmanj dveh članov, eden preverja poznavanja nacionalnih predpisov, drugi pa poznavanje operativnih predpisov, tirnih vozili in naprav. Predsednik komisije je delavec družbe in je lahko izpraševalec.

Sestavo komisije in druge postopke preverjanja za strojevodje izvaja pooblaščen center preverjanja v skladu z izpitnimi katalogi in drugimi dokumenti potrjenimi s strani varnostnega organa RS.

Predsednik komisije je odgovoren za potek in izvedbo preverjanja strokovne usposobljenosti, vodenje dokumentacije in obveščanje kandidatov o rezultatih preverjanja.

V primeru izostanka pri izrednem preverjanju strokovne usposobljenosti ali negativne ocene rednega ali izrednega preverjanja strokovne usposobljenosti, se delavca ne sme razporediti na delovno mesto OVKN, dokler le ta ne opravi preverjanja strokovne usposobljenosti uspešno.

Redna in izredna preverjanja strokovne usposobljenosti evidentira center, pogodbenik ali delodajalec, ki pa jih mora lastnik industrijskega tira vložiti v personalne mape posameznega OVKN.

Vsa dokumentacija, ki se nanaša na usposabljanje, preverjanje in izpopolnjevanje OVKN mora biti opredeljena v obliki in obsegu, ki jo določita delodajalec v Poslovniku na industrijskem tiru ali/in pogodbenik v svojih dokumentih, v odvisnosti, kdo izvaja usposabljanje, preverjanje ali izpopolnjevanje.

Za pripravo, prijavo in izvedbo preverjanja teoretične in praktične usposobljenosti za strojevodje za vsa preverjanja razen operativnih predpisov, je odgovoren pooblaščen center preverjanja z vsemi svojimi s strani varnostnega organa potrjenimi programi in izpitnimi katalogi ter drugo dokumentacijo.

Center preverjanja strojevodij je po končanem preverjanju dolžan v papirni ali računalniški obliki izdati vsa potrdila in drugo dokumentacijo lastniku industrijskega tira, ki jo lastnik mora voditi in hraniti v skladu z svojim Poslovníkom na industrijskem tiru in s tem navodilom.

8.9.4. Način usposabljanja in preizkušanja znanja iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti

Vsi OVKN se za varno delo na industrijskem tiru pri opravljanju svojih nalog usposabljujejo teoretično in praktično iz vsebin o varnosti in zdravju pri delu ter požarne varnosti, ki ga je lastnik industrijskega tira dolžan opredeliti v Poslovníku na industrijskem tiru.

Delavci, ki opravljajo, vodijo in nadzorujejo dela pri katerih obstaja večja nevarnost poškodb in zdravstvenih okvar, so dolžni opravljati redno preverjanje znanja iz varnosti in zdravja pri delu na vsaki dve leti.

Usposabljanje in preverjanje znanja s področja varnosti in zdravja pri delu in požarne varnosti, izvaja odgovorna oseba delodajalca oz. lastnika industrijskega tira, če lastnik industrijskega tira oziroma delodajalec sam ne izpolnjuje teh pogojev najame pogodbenika, ki te pogoje izpolnjuje.

Odgovornost o izpolnjevanju pogojev glede usposabljanja in preverjanja iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti OVKN in drugih delavcev, je za delavce lastnika industrijskega tira izključno na lastniku industrijskega tira.

8.9.5. Pravilniki in ostali službeni pripomočki

Da se OVKN omogoči stalno izpopolnjevanje in obnavljanje strokovnega znanja, morajo, pooblaščen osebe delodajalca skrbeti, da se na delovnem mestu OVKN nahajajo potrebni službeni pripomočki (pravilniki, navodila, pisne odredbe, poslovniki itn.) za

opravljanje svojih delovnih nalog, kar mora biti predpisano v Poslovniku na industrijskem tiru.

9. ZDRAVSTVENI POGOJI ZA OVKN NA INDUSTRIJSKEM TIRU

9.1. Osnovne določbe

OVKN delavci morajo biti zdravstveno sposobni. Delavci se štejejo za zdravstveno sposobne, če izpolnjujejo posebne zdravstvene pogoje.

Posebni zdravstveni pogoji delavcev se ugotavljajo s rednimi in izrednimi zdravstvenimi pregledi.

Ugotavljanje posebnih zdravstvenih pogojev in preverjanje zdravstvene psihofizične sposobnosti delavcev lahko opravlja specializirana zdravstvena ustanova na območju Republike Slovenije, ki je za ta dela določena s strani Republiškega upravnega organa, ki je pristojen za zdravstvo. Ugotavljanje posebnih zdravstvenih pogojev in preverjanje zdravstvene sposobnosti se opravlja z namenom, da se ugotovi splošno zdravstveno stanje delavcev (splošno zdravstveno stanje, duševne zmožnosti, stanje sluha, stanje vida in razločevanje barv) za nemoteno in varno opravljanje železniškega prometa.

9.2. Delovna mesta s posebnimi zdravstvenimi pogoji

Posebne zdravstvene pogoje morajo izpolnjevati tisti delavci, ko so razporejeni na naslednja delovna mesta za opravljanje del v železniškem prometu na industrijskem tiru (to velja tudi za tiste delavce, ki poleg drugih del po potrebi opravljajo tudi občasna dela v železniškem prometu) in sicer:

1. Strojvodja na industrijskem tiru,
2. premikač na industrijskem tiru in
3. vodja premika na industrijskem tiru.

Lastniki industrijskih tirov, ki zaposlujejo OVKN na delovnem mestu strojevodja, morajo v celoti upoštevati in se ravnati v skladu z Pravilnikom o posebnih zdravstvenih pogojih za pridobitev in ohranitev veljavnosti dovoljena za strojevodjo, za druge OVKN, ki nisi strojevodje pa morajo vsebinsko te točke prenesti v Poslovnik na industrijskem tiru jo upoštevati in se po njej ravnati, če z lastnimi vozili prehajajo na JŽI in obratno, kar bo upravljavec preverjal, pri procesu pridobivanja soglasja za dostop do JŽI in potrjevanja Poslovnika industrijskega tira in v nadaljevanju tudi nadziral.

Za izpolnjevanje zdravstvenih pogojev OVKN na industrijskih tirih je odgovoren lastnik industrijskega tira.

Tabelarni pregled potrebnih kategorij izpolnjevanja posebnih zdravstvenih zahtev, ki so

navedene v zdravniškem spričevalu za posamezno delovno mesto OVKN, glede na potrebno splošno zdravstveno stanje, stanje sluha in vida z razločevanjem barv, je razviden iz naslednjih dveh razpredelnic in sicer:

a) pri rednem zdravstvenem pregledu

Potrebna zdravstvena skupina glede na				
Zap. šte.	Delovno mesto	Splošno zdravstveno stanje*	stanje sluha*	stanje vida z razločanjem barv*
1	Strojvodja na ind. tiru	1	1	1
2	vodja premika	1	1	2
3	premikač	1	1	1

b) pri izrednem zdravstvenem pregledu

Potrebna zdravstvena skupina glede na				
Zap. šte.	Delovno mesto	Splošno zdravstveno stanje*	stanje sluha*	stanje vida z razločanjem barv*
1	Strojvodja na industrijskem tiru	1	2	2
2	vodja premika na industrijskem tiru	1	2	2
3	premikač na industrijskem tiru	1	2	1

* Navedbe v zdravniškem spričevalu za posamezne kategorije izpolnjevanja zahtev so:

1. Izpolnjuje posebne zdravstvene zahteve za navedeno delovno mesto
2. Izpolnjuje posebne zdravstvene zahteve za navedeno delovno mesto z naslednjimi omejitvami
3. Začasno ne izpolnjuje posebnih zdravstvenih zahtev za naslednje delovno mesto
4. Trajno ne izpolnjuje posebnih zdravstvenih zahtev za naslednje delovno mesto

Za tistega delavca OVKN, ki je zaradi tehnološkega procesa dela usposobljen za opravljanje dveh ali več različnih del v železniškem prometu na industrijskem tiru (npr. strojvodja je hkrati usposobljen tudi za delo premikača ali premikalnega vodje ali premikalni vodja je usposobljen tudi za premikača in podobno) in ta različna dela tudi redno ali pa le izjemoma opravlja, mora izpolnjevati zdravstvene pogoje tistega delovnega mesta, ki ima ostrejšše delovne oziroma zdravstvene pogoje (npr. vodja premika), ki opravlja tudi dela premikača mora izpolnjevati tudi pogoje predpisane za premikača itd.), kar se mora obvezno sporočiti pooblaščenim zdravstvenim ustanovam, ob

prijavi in napotitvi delavca na zdravniški pregled. Enako je treba ravnati glede rokov za obdobji zdravstveni pregled.

9.3. Redni zdravstveni pregledi

Na redni zdravstveni pregled na katerem se morajo ugotoviti posebni zdravstveni pogoji, mora lastnik industrijskega tira poslati OVKN v naslednjih primerih:

- a) pred sklenitvijo delovnega razmerja oziroma pred razporeditvijo delavca na delo;
- b) pred napotitvijo delavca na šolanje ali strokovno usposabljanje za opravljanje OVKN del,
- c) pred zaposlitvijo oziroma sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi za drugo delovno mesto OVKN, za katero se zahtevajo dodatni zdravstveni pogoji ali večja pogostnost ugotavljanja izpolnjevanja zdravstvenih pogojev;
- d) v rokih, ki so navedeni v naslednji točki.

Navedeno velja tudi za delavce, ki so, ali pa bodo samo občasno razporejeni k posameznim delom.

9.4. Roki rednih zdravstvenih pregledov

Preverjanje zdravstvene sposobnosti OVKN z rednimi zdravstvenimi pregledi, se mora opraviti v naslednjih časovnih obdobjih:

Delovno mesto/starost	do 40 let	od 41 do 62 let	nad 62 let	Opombe
Vodja premika na industrijskem tiru	60 mesecev	36 mesecev	12 mesecev	
Premikač na industrijskem tiru	60 mesecev	36 mesecev	12 mesecev	

Delovno mesto/starost	Do 55 let	Nad 55 let
Strojvodja na industrijskem tiru	36 mesecev	12 mesecev

9.5. Izredni zdravstveni pregled

Preverjanje zdravstvene sposobnosti delavcev z izrednimi zdravstvenimi pregledi, se opravi tudi pred iztekom določenih rokov, v naslednjih primerih:

- po nesreči, v kateri je bil OVKN udeležen ali huje poškodovan;
- za katerega se utemeljeno sumi, da zaradi zdravstvenih razlogov ni več zmožen varno opravljati del, za katere ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi;
- po več kot šestmesečni odsotnosti z delovnega mesta izvršilnega železniškega delavca;

- po bolniški odsotnosti, ki je daljša od 30 dni. Kadar je to primerno, lahko pooblaščen zdravnik tak pregled opravi s preverjanjem zdravstvene dokumentacije;
- v primeru suma na škodljivo rabo ali odvisnost od alkohola;
- v primeru suma na rabo, škodljivo rabo ali odvisnost od prepovedanih drog;
- v primeru suma na škodljivo rabo ali odvisnost od drugih psihoaktivnih snovi, vključno z zdravili, ali če se zdravi na način, ki lahko vpliva na njegovo telesno ali duševno zmožnost za varno opravljanje dela;
- če je podan sum na poklicno bolezen ali poklicno okvaro zdravja, ki vpliva na varno opravljanje dela v železniškem prometu in
- na zahtevo OVKN, če se ta ne čuti zmožnega za varno opravljanje svojega dela.

Poleg rednih in izrednih zdravstvenih pregledov se opravljajo tudi strokovni zdravniški pregledi (v nadaljnjem besedilu: strokovni pregled) in psihološki pregledi. Strokovni pregled OVKN se opravi za ugotavljanje znakov vedenjskih motenj, ki kažejo na rabo alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. O ugotovitvah strokovnega pregleda mora pooblaščen zdravnik takoj dati pisno mnenje.

9.6. Postopek ugotavljanja posebnih zdravstvenih pogojev in preverjanja zdravstvene sposobnosti

Za pošiljanje OVKN na redne zdravstvene preglede je zadolžen in tudi odgovoren lastnik industrijskega tira. Kdor napoti delavca na zdravstveni pregled, mora pooblaščen zdravstveni ustanovi, ki take preglede opravlja poslati potrebne podatke o vrsti del, delovnih pogojih in delovnem mestu za dela, katera bo redno ali pa občasno delavec opravljal, čigar zdravstveni pregled se zahteva. Pri napotitvi delavca na izredni zdravstveni pregled se mora v zahtevi za pregled navesti tudi razloge za napotitev na izredni pregled.

Na redni zdravstveni pregled se mora delavec napotiti najmanj 30 dni pred iztekom roka. Na redni ali izredni zdravstveni pregled se ne sme napotiti delavca, če je začasno nezmožen za delo oziroma vse dokler traja ta nezmožnost. Pred napotitvijo delavca na zdravstveni pregled, mora delavec imeti pred začetkom pregleda najmanj 12 ur počitka.

Na podlagi izvidov opravljenega zdravstvenega pregleda in druge razpoložljive medicinske dokumentacije poda tista zdravstvena ustanova, ki je pregled opravila oceno o tem, ali delavec izpolnjuje posebne zdravstvene pogoje, oziroma poda mnenje o njegovi zdravstveni sposobnosti za opravljanje del za katera je bil napoten na pregled.

Če se na zdravstvenem pregledu ugotovi, da delavec ne izpolnjuje predpisanih posebnih zdravstvenih pogojev, mora biti v oceni navedeno tudi to ali je delavec trajno ali samo začasno nezmožen opravljati posamezna dela.

Izvide zdravstvenega pregleda in oceno zdravstvene sposobnosti sporoči zdravstvena ustanova pisno delodajalcu kateri na podlagi zdravstvene ocene pregled delavca evidentira in dokumentacijo shrani, ter po potrebi tudi ustrezno ukrepa.

9.7. Evidenca o zdravstvenih pregledih

V zvezi z zdravstvenimi pregledi, vodi pooblaščen služba delodajalca, evidenco iz katere bodo za vsakega posameznega OVKN vidni najmanj naslednji podatki:

- priimek in ime delavca,
- dela, ki jih redno opravlja in dela, ki jih opravlja občasno,
- datum rednega pregleda oziroma zadnjega izrednega zdravstvenega pregleda,
- ocena zdravstvenega zavoda o sposobnosti za opravljanje posameznih del,
- datum naslednjega zdravstvenega pregleda.

9.8. Preverjanje delovne zmožnosti delavcev s strani delodajalca

Vsakodnevno, občasno preverjanje delovne zmožnosti delavcev na industrijskem tiru se opravi pred začetkom opravljanja del oziroma delovnih nalog OVKN pri opravljanju železniškega prometa in sicer:

- pred začetkom izmene oziroma nastopa službe,
- po nastopu službe, kot tudi med opravljanjem del, pod pogojem, da takšno preverjanje ne ovira normalnega in varnega opravljanja delovnih nalog.

10. POGODBA O DOSTOPU NA JAVNO ŽELEZNIŠKO INFRASTRUKTURO

Vsak lastnik industrijskega tira, ki želi z lastnimi vozili prehajati na JŽI in obratno, mora z upravljavcem JŽI skleniti pogodbo o dostopu do tirov in objektov za opravljanje storitev na JŽI.

Pogodba o dostopu mora vsebovati najmanj naslednje vsebine:

- **Pogodbene osnove**

- Zakon o varnosti v železniškem prometu,
 - Izpolnjevanje pogojev osebja in vozil pogodbenika v zvezi z zagotavljanjem varnega železniškega prometa na industrijskem tiru ter za prehod iz industrijskega tira na javno železniško infrastrukturo in obratno

- **Pogodbene vsebine**

- Obsega in način dostopa po tirih do objektov za izvajanje železniških storitev,

- Program omrežja in splošni pogoji poslovanja,
 - Določitev izpolnjevanja pogojev za delovanje na JŽI,
 - Opredelitev načina komunikacije med pogodbenikom in upravljavcem,
 - Opredelitev odgovornosti med pogodbenikom in upravljavcem,
 - Določitev pogojev, ki jih mora izpolnjevati osebje,
 - Določitev pogojev, ki jih morajo izpolnjevati vozila
 - Določitev ostalih pogojev, povezani s SVU (Preiskava resnih nesreč, nesreč in incidentov, Notranji nadzor, preverjanje telesne in duševne zmožnosti, začasna prepoved opravljanja dela na kraju samem),
 - Medsebojno obveščanje in seznam kontaktnih oseb
- način ugotavljanja in preverjanja teh pogojev ter usposobljenosti v skladu z enotnimi merili, ki so predpisani za osebje,

11. IZVAJANJE NADZORA NAD IZVAJANJEM IN PREVERJANJEM POGOJEV S STRANI UPRAVLJAVCA JŽI

Nadzor nad OVKN in delom na industrijskem tiru, ter preverjanje izpolnjevanjem pogojev, ki se nanašajo na lastnike industrijskih tirov, ki z lastnimi vozili prehajajo na JŽI, bo izvajal upravljavec JŽI, prav tako bo izvajal kontrolo nad vsebinami Poslovnika na industrijskem tiru in potrebnimi spremembami pri procesu potrjevanja vsebin poslovnika in izdaji soglasja za dostop do JŽI.

Upravljavec bo izvajal nadzor iz upoštevanja vsebinskih določb tega navodila in nad vsebinami in postopkih, ki si jih je dolžan predpisati lastnik industrijskega tira v svojem poslovniku, v skladu z zahtevami iz tega navodila.

Upravljavec bo izvajal nadzor z svojim strokovno usposobljenim osebjem in/ali svojim pogodbeniki za izvajanje notranjega nadzora, na podlagi delovnih navodil, ki sicer veljajo za delavce upravljavca.

12. MEDSEBOJNO OBVEŠČANJE O SPREMEMBAH; KI SE TIČEJO INDUSTRIJSKEGA TIRA IN JŽI

Lastnik industrijskega tira, upravljavec JŽI in prevoznik, če oskrbuje industrijski tir, se morajo medsebojno obveščati o vseh spremembah pri medsebojnem pogodbenem razmerju, pri čemer vsak odgovarja za svoj del, še posebej spremembe, ki bi bistveno vplivale na varnost prometa.

13. IZDAJA SOGLASJA UPRAVLJAVCA JŽI, K POSLOVNIKU INDUSTRIJSKEGA TIRA

Lastnik industrijskega tira na podlagi 92. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu, Prometnega pravilnika in tega delovnega navodila, izdela Poslovnik industrijskega tira, katerega posreduje upravljavcu JŽI v pregled in zaprosi za izdajo soglasja k Poslovníku industrijskega tira.

Pooblašćena oseba upravljavca JŽI pregleda vsebino Poslovníka industrijskega tira in v primeru, da na vsebino nima pripomb, upravljavec JŽI izda soglasje k Poslovníku industrijskega tira.

14. PREHODNA IN KONĆNA DOLOĆILA

Lastniki industrijskih tirov si morajo svoje Poslovníke na industrijskih tirih uskladiti z zahtevami tega delovnega navodila v roku treh mesecev, od zaćetka veljavnosti tega navodila.

O obveznostih, ki izhajajo iz tega delovnega navodila bodo z dopisom obveščeni vsi lastniki industrijskih tirov, pri ćemer bo priloga dopisa to delovno navodilo.

Navodilo 925DN41 Delovno navodilo o zagotovitvi varnega obratovanja železniškega prometa na industrijskih tirih, v povezavi z JŽI, zaćne veljati in uporabljati z dnem podelitve varnostnega pooblastila. Z dnevom zaćetka uporabe tega delovnega navodila se preneha uporabljati 925DN41 št. 00407-1/2023-22 z dne 7.6.2023

Navodilo se objavi na interni aplikaciji Intranet SŽ/Predpisi.

Številka: 00407-1/2024-33

Datum: 19.3.2024